

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ĪVA BOTA [YVES BOT]
SECINĀJUMI,
sniegti 2018. gada 13. jūnijā¹¹

Lieta C-213/17

X

pret

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

(*Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā, Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Robežas, patvērums un imigrācija – Regula (ES) Nr. 604/2013 – Tās dalībvalsts noteikšana, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm – Atbildīgā dalībvalsts atbilstoši 3. panta 2. punktā noteiktajam kritērijam – Tiesas nolēmums ar *res judicata* spēku, ar kuru noraidīts pirmais patvēruma pieteikums – Apelācijas process izskatīšanas stadijā par lēmumu, ar kuru noraidīts otrais patvēruma pieteikums – Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana pieteikuma iesniedzēja kriminālvajāšanai – Jauna patvēruma pieteikuma iesniegšana citā dalībvalstī – Attiecīgās personas nodošana saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi – Atpakaļuzņemšanas procedūra – 23. panta 3. punkts – Pieprasījuma iesniegšanai paredzēto termiņu izbeigšanās sekas – Atbildības pāreja uz dalībvalsti, kurā iesniegts jauns patvēruma pieteikums – 24. panta 1. punkts – Piemērošanas noteikumi – 24. panta 5. punkts – Informācijas pienākuma tvērums – 17. panta 1. punkts – Diskrecionārās klauzulas tvērums – Direktīva 2013/32/ES – 31. un 46. pants – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 41. pants – Tiesības uz labu pārvaldību – 47. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību

I. Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm², 17. panta 1. punkta, 18. panta 2. punkta, 23. panta 3. punkta un 24. panta interpretāciju, jo iesniedzējtiesa – *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā, Nīderlande) – būtībā vēlas noteikt, kura dalībvalsts atbild par Pakistānas valstspiederīgā X starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts Itālijā.

1 Originālvaloda – franču.

2 OV 2013, L 180, 31. lpp.; turpmāk tekstā – “Dublinas III regula”.

2. Šo lietu raksturo sarežģīts tiesisko un faktisko apstākļu kopums³ ne tikai tādēļ, ka attiecīgā persona divās dažādās dalībvalstīs ir iesniegusi vairākus starptautiskās aizsardzības pieteikumus, bet arī tādēļ, ka vienlaicīgi ar šo pieteikumu izskatīšanas procedūru notiek krimināltiesiska procedūra, kurā attiecībā uz patvēruma prasītāju ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.

3. Nīderlande ir dalībvalsts, kurā attiecīgā persona ir iesniegusi pirmo, otro un ceturto starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Par pirmo divu pieteikumu izskatīšanu šī dalībvalsts ir atbildīga saskaņā ar Dublinas III regulā noteikto pamatkritēriju. Pirmais starptautiskās aizsardzības pieteikums⁴ tika noraidīts ar tiesas nolēmumu, kam ir *res judicata* spēks. Otrais starptautiskās aizsardzības pieteikums⁵ tika noraidīts ar kompetentās valsts iestādes lēmumu, par kuru pārsūdzības process ir uzsākts *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa, Nīderlande). Kamēr attiecīgā persona bija atstājusi Nīderlandes teritoriju un ieradās Itālijā – dalībvalstī, kurā iesniedza trešo starptautiskās aizsardzības pieteikumu⁶, Nīderlandes Karaliste tika izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis šīs personas kriminālvajāšanai, prasot Itālijas Republikai šīs personas nodošanu. Pēc tam Nīderlandes Karaliste prasīja Itālijas iestādēm attiecīgo personu uzņemt atpakaļ trešā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai.

4. Tātad Itālija ir dalībvalsts, kurā attiecīgā persona ieradās un pēc tam, kad Nīderlandes Karaliste bija izsniegusi Eiropas apcietināšanas orderi, iesniedza trešo pieteikumu. Tādēļ Itālijas Republikai ir “divas cepures”. Pirmkārt, tā ir Eiropas apcietināšanas ordera izpildes dalībvalsts, kurai pieteikuma iesniedzējs Nīderlandes iestādēm ir jānodod kriminālvajāšanai. Otrkārt, tā ir dalībvalsts, kurai šīs iestādes prasa pieteikuma iesniedzēju uzņemt atpakaļ viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai. Atbilstoši Dublinas III regulas 23. panta 1. punktam Itālijas Republikai bija tiesības prasīt Nīderlandes Karalistei uzņemt atpakaļ X, tomēr tā zaudēja šīs tiesības, neiesniedzot pieprasījumu šī panta 2. punktā noteiktajos termiņos. Pamatojoties uz Dublinas III regulas 23. panta 3. punktu, kura noteikumi ir jāinterpretē šajā lietā, Nīderlandes iestādes uzskatīja Itālijas Republiku par jauno dalībvalsti, kura pēc noklusējuma atbild par trešā pieteikuma izskatīšanu. Tādēļ šīs iestādes nolēma attiecīgo personu nodot Itālijas iestādēm un turklāt atzina, ka nav kompetentas izskatīt tām iesniegto ceturto starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

5. Šo tiesisko un faktisko apstākļu kopuma īpatnību dēļ *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) ir šaubas, vai atbildības pāreja atbilstoši Nīderlandes iestāžu iecerei ir iespējama. Tādēļ iesniedzējtiesa Tiesai vaicā ne tikai par Dublinas III regulas divu procesuālo normu tvērumu un piemērošanas kārtību, ar ko Nīderlandes Karaliste pamato šo nodošanu, proti, par šīs regulas 23. un 24. pantu, bet arī par minētās regulas 17. panta 1. punktā ietvertu diskrecionāro klauzulu.

6. Šajā lietā uzskatāmi parādās Dublinas sistēmas strukturālais vājums un trūkumi, kurus Komisija tieši paredz atrisināt, reformējot esošo ietvaru⁷.

7. Šajā lietā redzams, ka Dublinas sistēma faktiski ir valstu patvēruma sistēmu sistēma, nevis kopēja Eiropas patvēruma sistēma, un ka ar Dublinas III regulu izveidotais atbildības sadalījuma mehānisms, kas balstīts uz neatkarīgi no cilvēciskajām sekām un to radītajām materiālajām un finanšu izmaksām ieviestiem tehniskiem un administratīviem noteikumiem, iedragā Dublinas sistēmas efektivitāti un ir pretrunā kopējas Eiropas patvēruma sistēmas mērķim.

3 Skat. tiesisko un faktisko apstākļu raksturojumu šo secinājumu pielikumā.

4 Turpmāk tekstā – “pirmais pieteikums”.

5 Turpmāk tekstā – “otrais pieteikums”.

6 Turpmāk tekstā – “trešais pieteikums”.

7 Skat. Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (COM(2016) 270 *final*, turpmāk tekstā – “Regulas priekšlikums”).

8. Šāds vērtējums ir bargs, bet, manuprāt, tas ir atbilstošs tām gandrīz absurdažām sekām, kādas var rasties, akli piemērojot Dublinas III regulas 23. panta 3. punktā noteikto atbildības pārejas mehānismu.

9. Tādēļ šīs lietas ietvaros turpmākajā izklāstā galvenokārt atspoguļošu iemeslus, kuru dēļ, manuprāt, neskatoties uz teksta skaidrību, ir jāatkāpjas no Dublinas III regulas 23. panta 3. punkta, saskaņā ar kuru [dalībvalsts] atbildība pāriet, ja ir pagājuši atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanas termiņi.

10. Uzskatu, ka šai [atbildības] pārejai notiekot automātiski neatkarīgi no tās izraisītajām cilvēciskajām un materiālajām sekām, tādā situācijā kā pamatlietā atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūra zaudē racionalitāti, objektivitāti un taisnīgumu, kā arī nenotiek ātra pieteikumu izskatīšana pretēji tam, ko Savienības likumdevējs ir vēlējis panākt ar Dublinas III regulu, un tas traucē sadarbības un solidaritātes uzdevumiem, kam ir jābūt kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pamatā.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Dublinas III regula

11. Dublinas III regulas preambulas 4., 5. un 22. apsvērumā ir noteikts:

“(4) Tamperes sanāksmes secinājumos [...] ir noteikts, ka [kopējā Eiropas patvēruma sistēmā] īsā laikā būtu jāiekļauj skaidra un praktiski realizējama metode, lai noteiktu dalībvalsti, kas ir atbildīga par patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

(5) Šādai metodei vajadzētu balstīties uz objektīviem un taisnīgiem kritērijiem gan attiecībā uz dalībvalstīm, gan konkrētajām personām. Tai jo īpaši būtu jāparedz iespēja ātri noteikt atbildīgo dalībvalsti, lai garantētu starptautiskās aizsardzības noteikšanas procedūru faktisku pieejamību un nekavētu sasniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķi.

[..]

(22) Solidaritāte, kas ir izšķirošs elements [kopējā Eiropas patvēruma sistēmā], iet roku rokā ar savstarpēju uzticēšanos. [..]”

12. Saskaņā ar Dublinas III regulas 1. pantu tās mērķis ir izveidot kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kas ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kurš iesniegts kādā no dalībvalstīm⁸. Šie kritēriji ir noteikti regulas III nodaļā, 8.–15. pantā.

13. Saskaņā ar Dublinas III regulas 3. panta 2. punktu, ja, pamatojoties uz šajā regulā uzskaitītajiem kritērijiem, nav iespējams izraudzīties atbildīgo dalībvalsti, tad par pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kurai pirmajai iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums.

14. Vispirms, Dublinas III regulas IV nodaļā ir norādītas situācijas, kad dalībvalsti var uzskatīt par atbildīgu par patvēruma pieteikuma izskatīšanu, atkāpjoties no šiem kritērijiem. Šīs regulas 17. panta “Diskrecionārās klauzulas” 1. punktā ir noteikts šādi:

“Atkāpjoties no 3. panta 1. punkta, katra dalībvalsts var nolemt izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko tai iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, pat ja saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem kritērijiem šāda izskatīšana nav attiecīgās dalībvalsts pienākums.

⁸ Turpmāk tekstā – “atbildīgā dalībvalsts”.

[..]”

15. Pēc tam Dublīnas III regulas V nodaļā ir noteikti atbildīgās dalībvalsts pienākumi.

16. Šajā nodaļā 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka šai dalībvalstij ir pienākums “saskaņā ar [šīs regulas] 23., 24., 25. un 29. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt atpakaļ pieteikuma iesniedzēju, kura pieteikums tiek izskatīts un kurš ir sagatavojis pieteikumu citā dalībvalstī vai kurš atrodas citas dalībvalsts teritorijā bez uzturēšanās atļaujas”.

17. Dublīnas III regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā turklāt ir paredzēts, ka šai dalībvalstij ir pienākums “saskaņā ar [šīs regulas] 23., 24., 25. un 29. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt atpakaļ pieteikuma iesniedzēju, kura pieteikums ir noraidīts un kurš ir sagatavojis pieteikumu citā dalībvalstī vai kurš atrodas citas dalībvalsts teritorijā bez uzturēšanās atļaujas”.

18. Saskaņā ar minētās regulas 18. panta 2. punkta pirmo daļu atbildīgajai dalībvalstij ir arī pienākums izskatīt vai pabeigt izskatīt patvēruma pieteikumu, ko ir sagatavojis pieteikuma iesniedzējs.

19. Visbeidzot, Dublīnas III regulas VI nodaļā ir noteikta uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas procedūrai piemērojamā kārtība. Šīs regulas 23. un 24. pantā ir noteikta atpakaļuzņemšanas procedūras darbības joma.

20. Minētās regulas 23. panta “Atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana, ja pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī ir iesniegts jauns pieteikums” 1.–3. punktā ir noteikts:

“1. Ja dalībvalsts, kurā 18. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minētā persona ir iesniegusi jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, uzskata, ka saskaņā ar 20. panta 5. punktu un 18. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktu atbildīga ir cita dalībvalsts, tā var prasīt minētajai citai dalībvalstij uzņemt minēto personu atpakaļ.

2. Minēto pieprasījumu iesniedz pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā divos mēnešos pēc *Eurodac* pozitīvā iznākuma saņemšanas [..].

Ja atpakaļuzņemšanas pieprasījuma pamatā ir citi pierādījumi, nevis no *Eurodac* sistēmas iegūtie dati, pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij to nosūta trīs mēnešos no dienas, kad iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums 20. panta 2. punkta nozīmē.

3. Ja atpakaļuzņemšanas pieprasījums netiek iesniegts 2. punktā noteiktajos termiņos, par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga tā dalībvalsts, kurā iesniegts jaunais pieteikums.”

21. Regulas 24. pantā “Atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana, ja pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī nav iesniegts jauns pieteikums” ir noteikts:

“1. Ja dalībvalsts, kuras teritorijā bez uzturēšanās atļaujas uzturas 18. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minētā persona un kurā nav iesniegts jauns starptautiskās aizsardzības pieteikums, uzskata, ka saskaņā ar 20. panta 5. punktu un 18. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktu atbildīga ir cita dalībvalsts, tā var prasīt minētajai citai dalībvalstij uzņemt minēto personu atpakaļ.

[..]

4. Ja šīs regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētā persona, kuras starptautiskās aizsardzības pieteikums ar galīgo lēmumu ir noraidīts vienā dalībvalstī, bez uzturēšanās atļaujas atrodas citā dalībvalstī, pēdējā minētā dalībvalsts var vai nu pieprasīt, lai pirmā minētā dalībvalsts uzņem atpakaļ attiecīgo personu, vai arī izpildīt atgriešanas procedūru [..].

[..]

5. Pieprasījumu uzņemt atpakaļ 18. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minēto personu iesniedz, izmantojot standarta veidlapu, un tajā ietver tiešos vai netiešos pierādījumus, kā aprakstīts divos 22. panta 3. punktā minētajos sarakstos, un/vai attiecīgus elementus no personas sniegtās informācijas, kas ļautu pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts iestādēm pārbaudīt, vai pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts ir atbildīga, pamatojoties uz šajā regulā paredzētajiem kritērijiem.

[..]”

B. Regula (EK) Nr. 1560/2003

22. Regulā Nr. 1560/2003⁹ ir noteikta Dublinas III regulas īstenošanas kārtība. Tās 2. pantā ir noteikta atpakaļuzņemšanas pieprasījumu sagatavošanas kārtība.

III. Pamatlietas faktiskie apstākļi

23. X ir Pakistānas valstspiederīgais kristietis, kurš lūdz starptautisku aizsardzību.

24. No 2011. gada līdz 2015. gadam X ir iesniedzis piecus starptautiskās aizsardzības pieteikumus. Četri no tiem ir iesniegti Nīderlandē, un viens – Itālijā.

25. Pirmais pieteikums ir iesniegts 2011. gada 23. martā Nīderlandē. Ar 2011. gada 5. septembra lēmumu *Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie* (valsts sekretārs drošības un tieslietās, Nīderlande) šo pieteikumu noraidīja pēc būtības. Atbilstoši X pārstāvja norādītajam tiesas sēdē riski, attiecīgajai personai atgriežoties izcelsmes valstī, netika uzskatīti par pietiekami būtiskiem, lai pamatotu starptautiskās aizsardzības piešķiršanu. *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) šī lēmuma apstrīdēšanu atzina par nepamatotu ar 2012. gada 31. maija spriedumu, kuru *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa) 2013. gada 27. jūnijā atstāja spēkā.

26. 2013. gada 18. decembrī X iesniedza Nīderlandē jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kuru pēc dažām dienām, 2014. gada 10. janvārī, atsauca¹⁰.

27. 2014. gada 4. jūnijā X no jauna Nīderlandē iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu – otro pieteikumu. Pēc septiņām dienām, 2014. gada 11. jūnijā, valsts sekretārs drošības un tieslietās šo pieteikumu noraidīja. Par šo lēmumu iesniegtā pārsūdzība tika atzīta par nepamatotu ar *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) 2014. gada 7. jūlija spriedumu. Pēc gada, 2015. gada 7. augustā, *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa) šo spriedumu atstāja spēkā.

28. Minētā gada laikā, kamēr tika izskatīta šajā tiesā iesniegtā pārsūdzība, attiecīgās personas personiskajā un tiesiskajā situācijā norisinājās dažādi notikumi.

29. Proti, kamēr X tika turēts aizdomās par seksuāla rakstura pārkāpumu Nīderlandē, 2014. gada 28. septembrī viņš aizbēga uz Itāliju.

⁹ Komisijas Regula (2003. gada 2. septembris), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai piemērotu Padomes Regulu (EK) Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2003, L 222, 3. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2014. gada 30. janvāra Īstenošanas regulu (ES) Nr. 118/2014 (OV 2014, L 39, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Īstenošanas regula”).

¹⁰ Šajā vērtējumā šis pieteikums netiek ņemts vērā.

30. 2014. gada 2. oktobrī Nīderlandes iestādes izsniedza Eiropas apcietināšanas orderi X kriminālvajāšanai, prasot Itālijas iestādēm tā nodošanu. Šī procesa ietvaros X tika apcietināts Itālijā uz diviem mēnešiem pirms viņa nodošanas¹¹.

31. 2014. gada 23. oktobrī X iesniedza jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu – trešo pieteikumu, šoreiz Itālijā. Itālijas Republika nenosūtīja Nīderlandes Karalistei atpakaļuzņemšanas pieprasījumu Dublīnas III regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā un 23. panta 1. punktā noteiktajā kārtībā atbilstoši šīs regulas 23. panta 2. punktā noteiktajiem termiņiem.

32. 2015. gada 30. janvārī Itālijas Republika izpildīja Eiropas apcietināšanas orderi un attiecīgo personu nodeva Nīderlandes iestādēm.

33. Šo personu uzreiz aizturēja un ievietoja pagaidu apcietinājumā. Lēmumā par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādīts, ka šis periods ilga no 2015. gada 2. februāra līdz 24. februārim. Turpretī saskaņā ar Nīderlandes valdības iesniegtajiem apsvērumiem minētais periods ilga no 2015. gada 30. janvāra līdz 18. martam.

34. 2015. gada 5. martā Nīderlandes Karaliste nosūtīja Itālijas Republikai X atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, pamatojoties uz Dublīnas III regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 24. panta 1. un 2. punktu, jo X Nīderlandē uzturējās bez uzturēšanās atļaujas un vēl nebija iesniedzis jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Nīderlandes iestādes uzskatīja, ka Itālijas Republika ir kļuvusi par dalībvalsti, kas atbild par Itālijā iesniegtā X pieteikuma par starptautisko aizsardzību izskatīšanu, jo Itālija Nīderlandes iestādēm nav nosūtījusi atpakaļuzņemšanas pieprasījumu šīs regulas 23. panta 2. punktā noteiktajā divu mēnešu termiņā. No lēmuma par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka Nīderlandes Karalistes pieprasījumā ir minēts, ka atbilstoši X sniegtajai informācijai no Itālijas viņš ir devies prom 2015. gada janvārī tieši uz Nīderlandi. Turpretī šajā pieprasījumā nebija nekādas norādes uz Nīderlandē pret X uzsāktu kriminālprocesu.

35. Atbildi uz šo pieprasījumu Itālijas Republika nesniedza Dublīnas III regulas 25. panta 2. punktā noteiktajā termiņā – divās nedēļās. Tādēļ 2015. gada 20. martā Nīderlandes Karaliste uzskatīja, ka Itālijas Republika pēc noklusējuma ir akceptējusi X atpakaļuzņemšanas pieprasījumu.

36. 2015. gada 25. martā valsts sekretārs drošības un tieslietu jautājumos nolēma pārsūtīt X Itālijas iestādēm (turpmāk tekstā – “nodošanas lēmums”) pēc netieša akcepta no minēto iestāžu puses.

37. 2015. gada 30. martā Itālijas Republika pieņēma atpakaļuzņemšanas pieprasījumu.

38. 2015. gada 1. aprīlī X iesniedza *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) pārsūdzību par šo lēmumu, pievienojot pieteikumu par pagaidu pasākumiem.

39. No Tiesas rīcībā esošās valsts lietas materiāliem pievienotajiem dokumentiem izriet, ka 2015. gada 13. aprīlī *Ministerie van Veiligheid en Justitie* (Drošības un tieslietu ministrija, Nīderlande) informēja *Ministero dell'Interno* (Iekšlietu ministrija, Itālija), ka, pirmkārt, tā kā Itālijas Republika līdz 2015. gada 20. martam nav sniegusi atbildi uz atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, tiek uzskatīts, ka Itālija ir piekritusi attiecīgās personas atpakaļuzņemšanai. Otrkārt, Drošības un tieslietu ministrija norādīja, ka noteiktajā termiņā nav iespējama X pārsūtīšana Itālijas iestādēm, jo persona ir pazudusi.

40. Ar 2015. gada 21. aprīļa lēmumu *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa) *voorzieningenrechter* (pagaidu noregulējuma tiesnesis, Nīderlande) apmierināja prasību par pagaidu pasākumiem un pieprasīja apturēt pārsūtīšanu.

¹¹ Lietas dalībnieku tiesas sēdē sniegtā informācija.

41. 2015. gada 19. maijā X iesniedza Nīderlandē jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu – ceturto pieteikumu – ar lūgumu par pagaidu uzturēšanās atļauju.
42. 2015. gada 21. maijā, proti, pēc divām dienām, valsts sekretārs drošības un tieslietu jautājumos atbildēja, ka šo pieteikumu neizskatīs, jo saskaņā ar Dublinas III regulu ir konstatēts, ka Itālijas Republika šobrīd ir atbildīgā valsts par X starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Tajā pašā dienā X šo lēmumu pārsūdzēja *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā).
43. Kā jau minēju, 2015. gada 7. augustā *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa) atstāja spēkā 2014. gada 7. jūlija spriedumu par otrā starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu.
44. 2015. gada 30. novembrī X tika informēts par kriminālprocesa, kas uzsākts pret viņu, atstāšanu bez izskatīšanas.
45. 2015. gada 10. decembra tiesas sēdē tika izskatītas X celtās prasības par pārsūtīšanas lēmumu un lēmumu, ar kuru valsts sekretārs drošības un tieslietu jautājumos bija atzinis, ka nav kompetents izskatīt ceturto starptautiskās aizsardzības pieteikumu. *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) pēc šī tiesas sēdes lietu izbeidza.
46. 2016. gada 24. martā iesniedzējtiesa atsāka šīs lietas izskatīšanu, gaidot 2016. gada 7. jūnija sprieduma *Ghezelbash*¹² pasludināšanu, un 2017. gada 20. aprīlī iesniedza šobrīd Tiesā izskatāmo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

IV. Prejudiciālie jautājumi

47. Šādos apstākļos *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) nolēma apturēt lietas izskatīšanu un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

- “1) Vai [Dublinas III regulas] 23. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Itālijas Republika ir kļuvusi par prasītāja 2014. gada 23. oktobrī šajā valstī iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgā dalībvalsts, lai gan Nīderlandes Karaliste bija sākotnējā atbildīgā dalībvalsts, pamatojoties uz šajā valstī pirms tam iesniegtajiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem šīs regulas 2. panta *initio* un d) apakšpunkta izpratnē, no kuriem pēdējais iesniegtais pieteikums tobrīd vēl tika izskatīts Nīderlandē, jo *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* [(Valsts Padomes Administratīvo strīdu nodaļa)] vēl nebija pieņēmusi nolēmumu par prasītāja pārsūdzēto kompetentās tiesas 2014. gada 7. jūlija nolēmumu [...]?”
- 2) [Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša,] vai no [Dublinas III regulas] 18. panta 2. punkta izriet, ka Nīderlandes iestādēm pēc atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanas 2015. gada 5. martā nekavējoties bija jāaptur Nīderlandē notiekošā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana un tā jāpabeidz pēc [šīs regulas] 24. pantā paredzētā termiņa, atsaucot vai grozot iepriekš pieņemto 2014. gada 11. jūnija lēmumu, ar kuru 2014. gada 4. jūnija starptautiskās aizsardzības pieteikums tika noraidīts?
- 3) Ja uz otro jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai atbildība par prasītāja iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu nav pārgājusi uz Itālijas Republiku, bet joprojām ir Nīderlandes iestāžu atbildībā, jo valsts sekretārs drošības un tieslietu jautājumos nav atsaucis vai grozījis 2014. gada 11. jūnija lēmumu?

¹² C-63/15, EU:C:2016:409.

- 4) Vai Nīderlandes iestādes, tās neinformējot par to, ka Nīderlandē *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* [(Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa)] ir vēl viens pārsūdzības process par otrā patvēruma piešķiršanas pieteikumu, nav izpildījušas [Dublinas III regulas] 24. panta 5. punktā noteikto pienākumu sniegt Itālijas iestādēm informāciju, pamatojoties uz kuru tās varēja pārbaudīt, vai Itālija ir atbildīgā valsts saskaņā ar šīs regulas definētajiem kritērijiem?
- 5) Ja uz ceturto jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai šī pienākuma neizpildes dēļ ir jāsecina, ka tādējādi atbildība par pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu nav pārgājusi Itālijas Republikai, bet gan joprojām ir Nīderlandes iestāžu kompetencē?
- 6) Ja Nīderlandes Karalistes iestādes vairs neatbildēja par pieteikuma izskatīšanu, vai Nīderlandes iestādēm, ņemot vērā Itālijas Republikas izpildīto pieteikuma iesniedzēja izdošanu Nīderlandei tā krimināllietas sakarā, pamatojoties uz [Dublinas III regulas] 17. panta 1. punktu un atkāpjoties no šīs regulas 3. panta 1. punkta, bija jāizskata Itālijā iesniegtais patvēruma pieteikums, un vai tāpēc, rīkojoties saprātīgi, tām nebija tiesību izmantot [Dublinas III regulas] 24. panta 1. punktā paredzēto iespēju lūgt Itālijas iestādēm atpakaļuzņemt pieteikuma iesniedzēju?”

48. Vācijas, Ungārijas un Nīderlandes valdības, kā arī Komisija ir iesniegušas apsvērumus¹³. Man atliek tikai nožēlot Itālijas valdības nepiedalīšanos, neiesniedzot rakstiskus apsvērumus un arī nepiedaloties tiesas sēdē.

V. Ievada apsvērumi

49. Pirms turpinu šo jautājumu izvērtējumu, ir jānorāda daži ievada apsvērumi par šī lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu mērķi un tvērumu¹⁴.

50. *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu mērķis būtībā ir noteikt dalībvalsti, kura atbild par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kuru X ir iesniedzis Itālijā.

51. Ņemot vērā pamatlīetas tiesisko un faktisko apstākļu ietvara īpatnības, iesniedzējtiesai ir šaubas, vai var uzskatīt, ka Itālijas Republika viennozīmīgi ir kļuvusi par dalībvalsti, kura atbild par šī pieteikuma izskatīšanu.

52. Pirmkārt, iesniedzējtiesa tāpat jautā par Dublinas III regulas divu procesuālo normu, kuras Nīderlandes Karaliste izmanto atbildības pārejas pamatošanai, piemērošanas tvērumu un kārtību:

- minētās regulas 23. panta 3. punkts, saskaņā ar kuru, beidzoties atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai noteiktajiem termiņiem, notiek pilnīga atbildības pāreja (pirmais prejudiciālais jautājums), un
- minētās regulas 24. panta 1. punkts, kura piemērošana arī paredz atbildības pāreju pēc atpakaļuzņemšanas pieprasījumu saņēmušās dalībvalsts tieša vai netieša akcepta (pirmais līdz sestais prejudiciālais jautājums).

53. Ja Tiesa uzskatītu, ka ir notikusi atbildības pilnīga pāreja saskaņā ar Dublinas III regulas 23. panta 3. punktu, tad jautājumus par šīs regulas 24. panta interpretāciju būtu jāuzdod tikai pakārtoti.

¹³ Ņemu vērā, ka tiesas sēdē Komisija atsauca savus apsvērumus pat to, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs tiesvedībā nevar atsaukties uz normām, kas nosaka, pirmkārt, Dublinas III regulā paredzētos termiņus un, otrkārt, dalībvalstu iestāžu savstarpējo sadarbību.

¹⁴ Ņemot vērā notikumu attīstību lēmuma par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu 3.2. un 3.3. punktā, kā arī sestā prejudiciālā jautājuma saturu, izvēlējos pirmajā jautājumā koncentrēties uz Dublinas III regulas 23. panta 3. punkta interpretāciju un pēc tam atsevišķi apskatīt jautājumu par šīs regulas 24. panta interpretāciju.

54. Otrkārt, iesniedzējtiesa lūdz Tiesu precizēt minētās regulas 17. panta 1. punktā paredzētās diskrecionārās klauzulas tvērumu, ja Itālijas Republika ir dalībvalsts, kura atbild par konkrētā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu (sestais prejudiciālais jautājums).

55. Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai Nīderlandes iestādēm gadījumā nevajadzēja šo klauzulu piemērot un tādējādi izskatīt šo pieteikumu, ja Itālijas Republika bija izpildījusi Eiropas apcietināšanas orderi un nodevusi attiecīgo personu minētajām iestādēm pret to uzsāktai kriminālvajāšanai.

VI. Mans vērtējums

A. Par Dublīnas III regulas 23. pantā noteikto atbildības pāreju (pirmais prejudiciālais jautājums)

56. Pirmajā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa lūdz Tiesai interpretēt Dublīnas III regulas 23. panta 3. punktu.

57. Tā šaubās īpaši par to, vai šai normai kontekstā ar Savienības likumdevēja mērķiem Dublīnas III regulas ietvaros¹⁵ nav pretrunā atbildības pāreja, beidzoties šīs regulas 23. panta 2. punktā noteiktajiem termiņiem, ja minētās regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē atbildīgā dalībvalsts ir uzsākusi attiecīgās personas iepriekš iesniegtu pieteikumu izskatīšanu un lēmums par otrā pieteikuma noraidīšanu ir izskatīšanas stadijā pārsūdzības procesā šīs dalībvalsts tiesu iestādēs.

58. Saskaņā ar Dublīnas III regulas 3. panta 1. punktu principā viena dalībvalsts, kas atbilstoši šīs regulas III nodaļā noteiktajiem kritērijiem ir noteikta par atbildīgo dalībvalsti, izskata patvēruma pieteikumu, ko kādā no dalībvalstīm ir iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais¹⁶. Tomēr papildus Dublīnas III regulas III nodaļā noteiktajiem kritērijiem šīs regulas VI nodaļā ir izveidotas uzņemšanas un atpakaļuzņemšanas procedūras citā dalībvalstī, kuras “tāpat kā minētās regulas III nodaļā izklāstītie kritēriji palīdz noteikt atbildīgo dalībvalsti”¹⁷.

59. Dublīnas III regulas 23. pantā tādējādi ir noteikti atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai piemērojami noteikumi gadījumā, kad jauns patvēruma pieteikums tiek iesniegts citā dalībvalstī, proti, dalībvalstī, kura ir pieprasījuma iesniedzēja.

60. Saskaņā ar šīs regulas 23. panta 1. punktu, ja minētās regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā norādītā persona, kuras starptautiskās aizsardzības pieteikums vienā dalībvalstī ir noraidīts, iesniedz jaunu pieteikumu citā dalībvalstī, šī pēdējā dalībvalsts var pieprasīt pirmajai dalībvalstij attiecīgās personas atpakaļuzņemšanu.

61. Dublīnas III regulas 23. panta darbības joma attiecas uz tādu personu kā X, kura pēc divu noraidītu starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniegšanas vienā dalībvalstī, konkrētajā gadījumā – 2011. gada 23. martā un 2014. gada 4. jūnijā Nīderlandē, pēc tam ierodas citā dalībvalstī, kur iesniedz jaunu pieteikumu, konkrētajā gadījumā – 2014. gada 23. oktobrī Itālijā.

15 Ja arī šis punkts tieši neparādās pirmā prejudiciālā jautājuma formulējumā, tas izriet no lēmuma par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu 3.2. punktā ietvertajiem argumentiem.

16 Skat. spriedumu, 2017. gada 16. februāris, *C. K. u.c.* (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 56. punkts).

17 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 25. oktobris, *Shiri* (C-201/16, EU:C:2017:805, 39. punkts, mans izcēlums). 2017. gada 26. jūlija spriedumā *Mengesteab* (C-670/16, EU:C:2017:587) Tiesa nosprieda, “ka papildus tam, ka šīs regulas 21. panta 1. punkta normās [par uzņemšanas pieprasījuma iesniegšanu] ir noteikta uzņemšanas procedūras shēma, ar tām tāpat kā ar minētās regulas III nodaļas kritērijiem ir noteikta atbildīgā dalībvalsts šīs pašas regulas izpratnē” (53. punkts).

62. Pēc Tiesas uzdotiem jautājumiem un lūgtiem skaidrojumiem tiesas sēdē lietas dalībnieki arī vienojās par to, ka šīs regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētais gadījums viennozīmīgi attiecas uz X.

63. Minētās regulas 23. panta 2. punktā Savienības likumdevējs ir noteicis imperatīvus termiņus atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai. To iesniedz pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā divos mēnešos pēc *Eurodac* pozitīva rezultāta saņemšanas vai trīs mēnešos, ja kompetentās iestādes pieprasījumu pamato ar citiem pierādījumiem, nevis no *Eurodac* sistēmas iegūtiem datiem. Šiem termiņiem ir jāgarantē, ka atpakaļuzņemšanas procedūra tiek uzsākta bez nepamatotas kavēšanās un jebkurā gadījumā “saprātīgā termiņā” no brīža, kad [pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts] rīcībā ir tam nepieciešamā informācija, lai nodrošinātu starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķa īstenošanu¹⁸.

64. Dublinas III regulas 23. panta 3. punktā, kura formulējums šeit ir jāinterpretē, Savienības likumdevējs ir noteicis paredzēto termiņu izbeigšanās sekas. Atbilstoši šai normai, ja pieprasījums netiek iesniegts termiņā, par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbild tā dalībvalsts, kurā ir iesniegts pieteikums. Likumdevējs nav paredzējis nekādu izņēmumu un neparedz rīcības brīvību.

65. Šīs normas teksts ir ļoti skaidrs visās valodās un bez pārpratumiem norāda uz Savienības likumdevēja gribu nodot atbildību, ja pieprasījuma iesniegšanai noteiktie termiņi netiek ievēroti.

66. Pamatlietā ir konstatēts, ka Itālijas Republika, kurā tika iesniegts trešais pieteikums, nav vērsusies pie Nīderlandes Karalistes par X atpakaļuzņemšanu Dublinas III regulas 23. panta 2. punktā noteiktajos saistošajos termiņos. Saskaņā ar šīs regulas 23. panta 3. punktu uz Itālijas Republiku bija “pilnībā” jāpāriet atbildībai par jaunā pieteikuma izskatīšanu¹⁹.

67. Visi lietas dalībnieki, kuri ir iesnieguši apsvērumus, izņemot X, ir vienisprātis, ka, ņemot vērā minētās regulas 23. panta 3. punktā noteikto, Itālijas Republika ir viennozīmīgi kļuvusi par dalībvalsti, kura atbild par šī pieteikuma izskatīšanu, neatkarīgi no tā, ka Nīderlandē izskatīšanas stadijā ir pārsūdzības process par lēmumu, ar kuru noraidīts otrais pieteikums.

68. Varētu piekrist šādam secinājumam, ja konkrēto situāciju realitātē raksturotu tikai Nīderlandē izskatīšanas stadijā esošais pārsūdzības process. Taču, kā redzams, tā nav. Šajā gadījumā ir daudz citu apstākļu, kuriem apvienojoties, manuprāt, tikai Nīderlandes iestādes ir atbildīgas par šī trešā pieteikuma izskatīšanu.

69. Tik īpašai situācijai kā konkrētajā lietā gramatisks normu tulkojums rada vairāk grūtību, nekā atrisina to, uz ko diezgan acīmredzami norāda seši iesniedzējtiesas Tiesai uzdotie jautājumi. Ņemot vērā konkrētās lietas īpatnības, šāda gramatiska tulkojuma rezultātā no Dublinas III regulas 23. panta 3. punkta teksta izriet tādas sekas, kas ir pilnīgi pretējas kopējās Eiropas patvēruma politikas pamatprincipiem un Savienības likumdevēja mērķiem šajā regulā.

70. Lai saglabātu Dublinas III regulas lietderīgo iedarbību un turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ, es ierosinu Tiesai noteikt izņēmumu no šīs regulas 23. panta 3. punktā paredzētā mehānisma automatiskuma.

18 Skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35, 62. un 63. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

19 Skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab* (C-670/16, EU:C:2017:587). Šī sprieduma 61. punktā Tiesa nosprieda, ka “par minētās regulas 21. panta 1. punktu, [...] [tā trešajā daļā] ir noteikts, ka abās iepriekšējās tā daļās noteikto termiņu izbeigšanās gadījumā notiek pilnīga atbildības pāreja uz to dalībvalsti, kurā starptautiskās aizsardzības pieteikums ir iesniegts, šai pārejai neizvirzot nosacījumu par jebkādu dalībvalsts, kas saņēmusi uzņemšanas pieprasījumu, reakciju”.

71. Saskaņā ar LESD 67. panta 2. punktu un 80. pantu kopēja Eiropas patvēruma sistēma, kurā ietilpst Dublinas III regula, ir balstīta dalībvalstu solidaritātē un taisnīgā atbildības sadalījumā to starpā²⁰. No Dublinas III regulas preambulas 22. apsvēruma izriet, ka solidaritāte ir “izšķirošs elements” šajā sistēmā. Pie tam tai ir jābūt “patiesai un praktiskai” un jāattiecas uz dalībvalstīm, kuras visvairāk skar patvēruma pieteikumu iesniedzēju pieplūdums, kas nesamērīgi ietekmē šo valstu sistēmas²¹.

72. Šīs sistēmas pamatā arī ir dalībvalstu savstarpēja uzticēšanās, kas ir viens no stūrakmeņiem.

73. Savienības likumdevējs pieņēma Dublinas III regulu tieši savstarpējas uzticēšanās principa dēļ, lai paātrinātu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu, garantējot pieteikumu iesniedzējiem izskatīšanu pēc būtības vienā skaidri noteiktā valstī. Lai to sasniegtu, likumdevējs ir paredzējis vienkāršot starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanas sistēmu, novēršot sistēmas noslogojumu ar valstu iestāžu pienākumu izskatīt vairākus viena un tā paša patvēruma meklētāja pieteikumus, palielinot tiesisko noteiktību par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atbildīgās dalībvalsts noteikšanā un visbeidzot novēršot t.s. “forum shopping”²².

74. Atbilstoši Dublinas III regulas preambulas 4. un 5. apsvērumam Savienības likumdevējs tādējādi vēlas noteikt “skaidru un praktiski realizējamu” metodi atbildīgās dalībvalsts noteikšanai par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kurai ir jābalstās uz “objektīviem un taisnīgiem kritērijiem gan attiecībā uz dalībvalstīm, gan konkrētajām personām”. Visupirms šai metodei ir “jāparedz iespēja ātri noteikt atbildīgo dalībvalsti, lai [...] nekavētu sasniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķi”.

75. Lai gan Savienības likumdevējs Dublinas III regulas III nodaļā visupirms norāda kritērijus atbildīgās dalībvalsts noteikšanai, ne mazāk svarīgi ir tas, ka šīs regulas VI nodaļā minētajām citās dalībvalsts īstenotām uzņemšanas un atpakaļuzņemšanas procedūrām tikpat lielā mērā ir jāatbilst tiem pašiem kritērijiem, ne tikai tāpēc, ka šīs procedūras tāpat kā minētie kritēriji palīdz noteikt atbildīgo dalībvalsti²³, bet arī tāpēc, ka tās veicina arī minētās regulas mērķu sasniegšanu.

76. 2017. gada 26. jūlija spriedumā *Mengesteab*²⁴ attiecībā uz atbildības pāreju, izbeidzoties uzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai noteiktajiem termiņiem (Dublinas III regulas 21. panta 1. punkta trešā daļa), Tiesa uzskatīja, ka šis mehānisms izšķirīgi veicina starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķa sasniegšanu, kad uzņemšanas procedūras īstenošana ieilgst, nodrošinādams, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana tiek veikta dalībvalstī, kurā tas iesniegts, lai šo izskatīšanu neatliktu uz vēl ilgāku laiku, ja tiek pieņemts un izpildīts pārsūtīšanas lēmums²⁵.

77. Principā šo vērtējumu varētu pārņemt, ņemot vērā ar Dublinas III regulas 23. panta 3. punktu noteiktā mehānisma identiskumu. Tomēr atbilstoši turpmāk izklāstītajam, pirmkārt, šīs lietas apstākļi ir tādi, ka konkrētā atbildības pāreja ne tikai neveicina procedūras ātrumu, bet arī padara to neracionālu, neobjektīvu un prettiesisku, kas ir pretrunā Savienības likumdevēja mērķiem šajā regulā.

20 Saskaņā ar LESD 67. panta 2. punktu Savienība izstrādā uz dalībvalstu solidaritāti balstītu kopēju patvēruma politiku. LESD 80. pantā ir noteikts, ka uz Savienības patvēruma politiku attiecas solidaritātes princips un atbildības taisnīga sadalījuma princips dalībvalstu starpā.

21 Skat. Eiropas Savienības Padomes 2012. gada 8. marta secinājumus, kas pieņemti tās 3151. sesijā, par kopēju sistēmu patiesai un praktiskai solidaritātei ar tām dalībvalstīm, kuru patvēruma sistēmas ir īpaši noslogotas, tostarp jautās migrācijas plūsmu dēļ.

22 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 10. decembris, *Abdullahi* (C-394/12, EU:C:2013:813, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Skat. šo secinājumu 58. punktu.

24 C-670/16, EU:C:2017:587.

25 Turpat (54. punkts). Pēc analogijas skat. arī 2018. gada 25. janvāra spriedumu *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35), kurā Tiesa pārņem šo judikatūru, interpretējot Dublinas III regulas 24. panta 2. punktu.

78. Pirmām kārtām, atbildības pāreja saskaņā ar minētās regulas 23. panta 3. punktu ir līdzvērtīga sankcijai, ar kuru dalībvalstij tiek noteikta atbildība par pieteikuma izskatīšanu. Tiklīdz dalībvalsts neievēro šajā normā noteiktos termiņus, atbildības pāreja notiek automātiski un neatkarīgi no konkrētās lietas apstākļiem un tās radītajām humānajām un materiālajām sekām. Kā jau norādīju, Savienības likumdevējs nav paredzējis nekādu izņēmumu un neatstāj kompetentajām institūcijām rīcības brīvību.

79. Tā konkrētajā lietā no lietas materiāliem skaidri izriet, ka atbildības pāreja saskaņā ar Dublīnas III regulas 23. panta 3. punktu nozīmē arī Itālijas Republikas sodīšanu par formas prasības neizpildi, proti, par šīs regulas 23. panta 2. punktā paredzētās procesuālās normas neizpildi²⁶, nevis nodrošina “tiesisku nepieciešamību”, jo Itālijā iesniegtais starptautiskās aizsardzības pieteikums, lai cik arī tas nebūtu kritizējami, ir tikai viltība²⁷.

80. Otrām kārtām, šī mehānisma automātiskums liedz ņemt vērā apstākli, ka šeit paredzētā atbildības pāreja attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas, ja ne identisks, tad ir vismaz saistīts ar diviem iepriekšējiem pieteikumiem, kurus X iesniedza Nīderlandē. Tiem ir vienāds mērķis, proti, starptautiskās aizsardzības piešķiršana, viens iemesls, proti, iespējams vajāšanas risks reliģisku iemeslu dēļ, un tos ir iesniegusi viena persona, proti, X²⁸.

81. Treškārt, šī mehānisma automātiskais raksturs arī liedz ņemt vērā apstākli, ka Nīderlandes Karaliste pilnībā atzina savu kompetenci abu iepriekšējo attiecīgās personas pieteikumu izskatīšanā, piemērojot Dublīnas III regulas 3. panta 2. punktā minēto pamatkritēriju – pirmā dalībvalsts, kurā iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums.

82. Kā to apliecina pirmā pieteikuma izskatīšanas procedūras ilgums, kā arī daudzie dokumenti, kas pievienoti Tiesas rīcībā esošiem valsts lietas materiāliem, pirmie divi starptautiskās aizsardzības pieteikumi ir turklāt rūpīgi izskatīti šīs dalībvalsts administratīvajās un tiesu iestādēs, un uz to pamata ir pieņemti divi galīgi lēmumi noraidīt pieteikumu.

83. Tādējādi tad, kad X iesniedza Itālijā trešo pieteikumu, 2011. gada 5. septembra lēmums noraidīt pirmo pieteikumu bija galīgs un *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa) pieņemtajam spriedumam bija *res judicata* spēks. 2014. gada 11. jūnija lēmums noraidīt otro pieteikumu arī bija galīgs, un tas tika pārsūdzēts šajā tiesā, kas neapturēja lietas izskatīšanu²⁹.

84. Šādos apstākļos, lai gan Savienības likumdevēja mērķis, objektīvi nosakot atbildīgo dalībvalsti, bija racionalizēt un paātrināt patvēruma pieteikumu izskatīšanu, manuprāt, ir diezgan acīmredzami, ka, ņemot vērā Nīderlandes iestāžu iesaistīšanos attiecīgās personas patvēruma pieteikumu izskatīšanā, tās atrodas labākajā situācijā, lai izskatītu trešo pieteikumu. Pretēji situācijai pamatlietā, kurā tika

26 Proti, ir konstatēts, ka Itālijas Republika nav iesniegusi Nīderlandes Karalistei atpakaļuzņemšanas pieprasījumu Dublīnas III regulas 23. panta 2. punktā noteiktajos termiņos, tādējādi pēdējā minētā uzskatīja, ka Itālija kļūst par atbildīgo dalībvalsti. Turklāt ir arī atzīts, ka Itālijas Republika nesniedza atbildi divu nedēļu laikā, proti, šīs regulas 25. panta 2. punktā noteiktajā termiņā, uz Nīderlandes Karalistes iesniegto atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, līdz ar to tika uzskatīts, ka Itālija ir netieši akceptējusi šo pieprasījumu.

27 X šobrīd ieilst pret savu pārsūtišanu uz šo dalībvalsti. Tāpēc atbilstoši viņa pārstāvja apstiprinājumam tiesas sēdē viņš ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu Itālijā, lai iegūtu iztikas līdzekļus. Manuprāt, nav izslēgts, ka šī pieteikuma iesniegšanas mērķis ir apgrūtināt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

28 Neskatoties uz šo pieteikumu izkārtojumu laikā, nedomāju, ka Itālijā iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma pamatā ir jauni fakti vai apstākļi, salīdzinot ar pirmajiem diviem Nīderlandē izskatītajiem pieteikumiem. Pirmkārt, otrā pieteikuma izskatīšanas isais laiks Nīderlandes iestādēs parāda, ka nav bijis nekādu jaunu elementu, kas grozītu lēmumu par pirmā pieteikuma noraidījumu. Tiesas sēdē X pārstāvis turklāt apstiprināja, ka otrā pieteikuma iesniegšanas iemesls bija tikai izmaiņas Nīderlandes politikā. Otrkārt, ir grūti iedomāties, ka 2014. gada 23. oktobrī iesniegto trešo pieteikumu pamatojošie fakti un dokumenti būtu būtiski mainījušies kopš 2014. gada 7. jūlija, kad *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) lēma par otrā pieteikuma noraidīšanu.

29 Tiesa 2018. gada 25. janvāra spriedumā *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35) ir nospriedusi – tā kā “pārsūdzības pieteikuma iesniegšanai [kompetentajā tiesā] [par lēmumu, ar kuru ir noraidīts pirmās uzturēšanās laikā attiecīgās dalībvalsts teritorijā iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums] nav noteikta apturoša iedarbība, ir jāuzskata, ka šis lēmums rada tiesiskās sekas, kādas izriet no Dublīnas III regulas, un tātad izraisa pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas uzsāktās administratīvās procedūras izbeigšanu” (50. punkts).

pasludināts 2017. gada 26. jūlija spriedums *Mengesteab*³⁰, atbildības pāreja konkrētajā lietā, neskaitot tās radītās cilvēciskās un finansiālās sekas, neveicinās procedūras ātrumu un labu pārvaldību kopumā. Tā kā vēl joprojām atrodamiem sistēmā, kur darbojas atsevišķu valstu patvēruma sistēmas, Itālijas iestādēm būs jāizskata lieta būtībā tikpat detalizēti, kā to dara paralēli Nīderlandes iestādes, pirmkārt, lai konstatētu faktus un novērtētu attiecīgās personas iesniegto dokumentu pierādījuma spēku, ņemot vērā visu patvēruma pieteikumu izskatīšanas sarežģītību, un, otrkārt, lai izvērtētu nekad nesatiktas personas patvēruma pieteikumu, ar kuru tām nekad nav bijusi saruna. Vai tāda atbildības pāreja, paredzot jaunu izskatīšanas procedūru, patiešām ievērotu pieteikuma iesniedzēja tiesības gadījumā, ja viņš būtu neaizsargāts un ciestu trūkumu?

85. Turklāt, nododot Itālijas iestādēm atbildību par trešā pieteikuma izskatīšanu, mēs riskējam, ka tās pieņems lēmumu, kas atšķiras no Nīderlandes iestāžu lēmumiem pirmo divu pieteikumu izskatīšanā, pat ja šie pieteikumi kopumā ir saistīti un, iespējams, identiski. Ja tas palielina patvēruma pieteikuma iesniedzēja iespējas panākt labvēlīgu lēmumu, tad šāda situācija apdraud saskaņotību un vienotību kā mērķus par kopīgu uzskatītājā Eiropas patvēruma sistēmā un rada paaugstinātu “asylum shopping” risku, ko Dublinas sistēmā ir mēģināts novērst. Tāpat tas rada situāciju, kad katra nākamā dalībvalsts ar kompetenci jauna starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanā kļūst par iepriekš atbildīgās valsts “apelācijas instanci”.

86. Ceturtkārt, šī mehānisma automātiskais raksturs arī liedz ņemt vērā Nīderlandē uzsāktos tiesas procesus, proti, administratīvo procesu, kas noris *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo tiesību nodaļa), kā arī kriminālprocesu, kas uzsākts par iespējamu pārkāpumu.

87. Lai gan atbildība pāriet, ievērojot imperatīvus un striktus termiņus, attiecībā uz notiekošajām tiesvedībām tas tā nav.

88. Protams, otrā pieteikuma izskatīšanas administratīvais process ir pabeigts. Tomēr pieņemto administratīvo lēmumu var grozīt tiesvedībā, jo pirmās instances tiesa var veikt pilnīgu un *ex nunc* faktisko un juridisko apstākļu izvērtējumu³¹, un pēdējās instances tiesa var izskatīt kasācijas pieteikumu. Tādēļ ir risks, ka pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts pirmās instances tiesa, kurā celta prasība, groza sākotnējo lēmumu par patvēruma pieteikuma noraidīšanu, kas atbildības pāreju padarītu bezjēdzīgu un bez intereses.

89. Jebkurā gadījumā šādi apstākļi līdzinās Eiropas *lis pendens* situācijai, un, ņemot vērā X Nīderlandē un Itālijā iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu saistību, pat identiskumu, manuprāt, šādā gadījumā nevienas citas valsts tiesai nevarētu būt vienlaicīga atbilstoša kompetence.

90. Jautājumā par uzsākto kriminālvajāšanu pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju ir ārkārtīgi sarežģīti paredzēt, izņemot visvienkāršākos un acīmredzamākos gadījumus, kā tiks izskatīta starptautiskā pieteikuma lieta un kāda būs attieksme pret attiecīgo personu, tādēļ automātiska atbildības pāreja, kas nākotnē paredz attiecīgās personas pārsūtīšanu, manuprāt, šeit ir nelietderīga. Ja konkrētajā lietā kriminālvajāšana noslēdzās ar lietas pabeigšanu bez turpmākas virzības, tad citos apstākļos tās rezultātā varētu būt vērtēšanas pie izmeklēšanas tiesneša vai tiesas spriedums un, attiecīgajā gadījumā, pieteikuma iesniedzēja notiesāšana.

91. Kriminālprocesa prioritārās lomas sekas var būt tikai no jauna iesniegta starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas paralizēšana.

30 C-670/16, EU:C:2017:587.

31 Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 46. panta 3. punktu.

92. Tātad – kā novērtējumā, kurš tiek uzskatīts par racionālu un objektīvu, var neņemt vērā šo kriminālvajāšanu un tāpat pamatlietas ietvaros – Eiropas apcietināšanas orderi, saskaņā ar kuru Itālijas iestādēm tiek prasīta attiecīgās personas nodošana?

93. Redzēsīm, ka Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana dalībvalstī attiecībā pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pati par sevi nerada šķērslī atpakaļuzņemšanas procedūrai, tomēr šis apstāklis apvienojumā ar tik daudziem citiem apstākļiem acīmredzami traucē Dublinas III regulā paredzēto procedūru parasto norisi.

94. 2014. gada 23. oktobrī X iesniedza Itālijā starptautiskās aizsardzības pieteikumu, proti, tikai dažas dienas pēc tam, kad attiecībā uz viņu tika izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis. Šī pieteikuma iesniegšana nav radījusi šķēršļus Eiropas apcietināšanas ordera izpildei³². Atbilstoši X pārstāvja precizētajam tiesas sēdē Itālijas iestādes attiecīgo personu arestēja 2014. gada decembra sākumā, proti, dažas nedēļas pēc tam, kad viņš bija iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, pirms viņš tika ievietots apcietinājumā uz aptuveni diviem mēnešiem, lai nodotu viņu Nīderlandes iestādēm 2015. gada 30. janvārī. Pārmetot Itālijas iestādēm, ka tās neprasija Nīderlandes Karalistei X atpakaļnodošanu, tomēr jākonstatē, ka vienlaicīgi tās izpildīja Eiropas apcietināšanas orderi, uzsākot ieinteresētās personas nodošanu.

95. Vai tādos apstākļos kā pamatlietā ir jēga nodot atbildību par patvēruma pieteikuma izskatīšanu Itālijai, kad gandrīz vienlaicīgi šī valsts ir nodevusi attiecīgo personu Nīderlandes iestādēm kriminālvajāšanai³³?

96. Dublinas III regulā nav normas, kas ļautu atrisināt šo jautājumu. To ļauj tikai cieņa pret cilvēku un sekošana Savienības likumdevēja mērķiem kopējās Eiropas patvēruma sistēmas izveidošanā.

97. Minu cilvēka cieņu, jo šī lieta, ja neskartu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju, varētu šķist kā pingponga spēle.

98. Ņemot vērā šos sākotnējos apstākļus un administratīvo un tiesas procedūru daudzumu un jucekli Nīderlandē, kuros attiecīgā persona ir iesaistīta, manuprāt, saskaņā ar objektivitātes prasību, nosakot dalībvalsti, kas atbild par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, un atbilstoši pieteikuma izskatīšanas ātruma prasībai X no jauna iesniegtais pieteikums ir jāizskata iestādēs, kuras atrodas vislabākajā situācijā, lai to izdarītu, proti, Nīderlandes iestādēs, kuru augstākā līmeņa administratīvās instances ir pilnībā atzinušas savu kompetenci saskaņā ar Dublinas III regulā paredzēto pamatkritēriju, nevis tajās iestādēs, kuras nav izpildījušas savus pienākumus, neiesniedzot termiņos atpakaļuzņemšanas pieprasījumu³⁴.

99. Otrkārt, šo atbildības pārejas automātisko raksturu ir grūti savietot ar dalībvalstu lojālas sadarbības un solidaritātes principiem, uz kuriem ir balstīta kopējā Eiropas patvēruma sistēma, kā arī Dublinas III regula.

32 Ne patvēruma pieteikums, ne bēgļa statusa piešķiršanas vai pakārtotās aizsardzības pieteikums nav norādīts kā Eiropas apcietināšanas ordera neizpildes pamats, kuri uzskaitīti Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.) 3. un 4. pantā (skat. spriedumu, 2010. gada 21. oktobris, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, 43. punkts)).

33 Datumā, kad Nīderlandes Karaliste nosūtīja Itālijas Republikai atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, kriminālvajāšanas procesā vēl nebija pieņemts lēmums par izbeigšanu, atstājot bez virzības.

34 Turklāt rodas jautājums, vai šādu nepildīšanu nevajadzētu pārtraukt citā veidā, īpaši no Komisijas puses, kas, protams, ņemtu vērā migrācijas spiedienu uz Itālijas iestādēm un īpašos ieviestos noteikumus, tāds kā pārvietošana. Reaģējot uz krīzes situāciju Itālijā, Padome pieņēma divus lēmumus pārvietošanas jautājumā, kas tika piemēroti līdz 2017. gada septembrim, proti, Padomes Lēmums (ES) 2015/1523 (2015. gada 14. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV 2015, L 239, 146. lpp.), un Padomes Lēmums (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV 2015, L 248, 80. lpp.).

100. Proti, 2014. gadā dalībvalstu kompetentās iestādes nevarēja ignorēt, ka milzīgais migrantu pieplūdums Itālijas piekrastē ir palielinājis spiedienu uz šīs valsts administratīvajām iestādēm patvēruma jomā, kā rezultātā radās strukturāli kavējumi, līdz ar to pagarinoties šo iestāžu reaģēšanas ilgumam un atbilžu sniegšanai uz (atpakaļ)uzņemšanas pieprasījumiem to kompetencē. Ja šī atbildības pāreja notiek automātiski noteikto termiņu neievērošanas dēļ, tad ir jāatzīst, ka esam tālu no vēlamās “patiesās un konkrētās” solidaritātes³⁵.

101. Ņemot vērā šo apsvērumu kopumu, uzskatu, ka, lai saglabātu šīs regulas lietderīgu iedarbību, ir jāatkāpjas no Dublīnas III regulas 23. panta 3. punkta stingra gramatiska tulkojuma un no tā izrietošās atbildības pārejas par trešā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu.

102. Tādā situācijā kā pamatlietā, lai saglabātu minētās regulas lietderīgo iedarbību un, it īpaši, lai racionalizētu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu, ierosinu piemērot tiesu nolēmumu savstarpējās atzišanas principu.

103. Zinām, ka šis princips ir stūrakmens brīvības, drošības un taisnīguma telpā³⁶, kuras daļa ir patvēruma politika³⁷.

104. Šis princips attiecas arī uz Dublīnas III regulas 23. un 24. pantā noteiktajām procedūrām, kad viena dalībvalsts nolemj lūgt tāda patvēruma pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu, kura patvēruma pieteikumu cita dalībvalsts jau ir noraidījusi ar galīgu lēmumu.

105. Saskaņā ar šīs regulas 23. panta 1. punktu, ja minētās regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētā persona, kuras starptautiskās aizsardzības pieteikums ir noraidīts ar galīgu lēmumu kādā dalībvalstī, ir iesniegusi jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu citā dalībvalstī, tā var prasīt pirmajai dalībvalstij uzņemt minēto personu atpakaļ.

106. Saskaņā ar Dublīnas III regulas 24. panta 4. punktu, ja šīs regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētā persona, kuras starptautiskās aizsardzības pieteikums ar galīgo lēmumu ir noraidīts vienā dalībvalstī, bez uzturēšanās atļaujas atrodas citā dalībvalstī, pēdējā minētā dalībvalsts var vai nu pieprasīt, lai pirmā minētā dalībvalsts uzņem atpakaļ attiecīgo personu, vai arī izpildīt atgriešanas procedūru saskaņā ar Direktīvu 2008/115.

107. Šobrīd dalībvalstis tātad ir vienojušās atzīt tos citu dalībvalstu lēmumus, ar kuriem ir noraidīti starptautiskās aizsardzības pieteikumi.

108. Šajā lietā, kad 2014. gada 23. oktobrī X iesniedza Itālijas iestādēm trešo pieteikumu, Nīderlandes iestādes jau bija pieņēmušas lēmumu ar *res judicata* spēku kopš 2013. gada 27. jūnija par pirmā pieteikuma noraidīšanu. Arī *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) ar 2014. gada 7. jūlija spriedumu noraidīja attiecīgās personas prasību, ko tā bija iesniegusi par lēmumu, ar kuru tika noraidīts otrais pieteikums.

35 Dalībvalstu pieļautus nokavējumus, atrodoties īpaša migrācijas spiediena apstākļos, citām dalībvalstīm nevajadzētu izmantot, lai panāktu atbildības nodošanu.

36 Skat. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Atvērta un droša Eiropa: mērķa īstenošana” COM(2014) 154 *final*, kura 3.1. punktā “Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas stiprināšana” ir noteikts, ka “būtu jāizstrādā jauni noteikumi attiecībā uz lēmumu par patvērumu savstarpēju atzišanu dalībvalstīs un sistēmu aizsardzības nodošanai, nodrošinot atbilstību Līguma mērķim par visā ES derīga vienota statusa izstrādi. Tas mazinātu pārvietošanās šķēršļus ES un atvieglotu ar aizsardzību saistītu pabalstu pārnesi pār starptautiskajām robežām” (8. lpp.). Skat. arī Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. janvāra ziņojumu “New approach, alternative avenues and means of access to asylum procedures for persons seeking international protection”, kurā šis citāts ir iekļauts (58. lpp.).

37 Tiesu nolēmumu savstarpējās atzišanas princips attiecas arī uz izraidīšanas jomu. Šajā nozīmē skat. Padomes Direktīvu 2001/40/EK (2001. gada 28. maijs) par tādu lēmumu savstarpēju atzišanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu (OV 2001, L 149, 34. lpp.), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.).

109. Kopš brīža, kad Nīderlandes iestādes ir atzinušas savu kompetenci lemt par attiecīgās personas starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, proti, kad, piemērojot pamatkritēriju, tās ir pieņēmušas galīgo lēmumu par pirmo pieteikumu, kas ir ieguvis *res judicata* spēku, un lēmumus ir vērtējusi augstākās instances administratīvā tiesa, ir jāpārtrauc visu attiecīgās personas no jauna citā valstī iesniegtu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšana, ja tie nav pamatoti ar jauniem dokumentiem vai faktiem. Piemērojot savstarpējās atzišanas principu, šai dalībvalstij ir jāņem vērā pieņemto spriedumu *res judicata* spēks, un no tā izriet *ipso facto*, ka jauni starptautiskās aizsardzības pieteikumi nav pieņemami Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta nozīmē.

110. Atgādināšu, ka saskaņā ar šo normu dalībvalsts var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu, ja attiecīgais pieteikums ir pēdējais pieteikums un tajā neparādās jauni elementi vai fakti vai pieteikuma iesniedzējs tādus nenorāda. Tādējādi atbilstoši iepriekš uzsvērtajam uzskatu, ka tāds ir gadījums pamatlietā. Tomēr kompetentajām iestādēm par to būs jāpārliecinās.

111. Dublīnas III regulā noteiktā informācijas apmaiņa padara šo mehānismu par absolūti izpildāmu, jo attiecīgās personas atpakaļuzņemšanas pieprasījumu saņēmušās dalībvalsts rīcībā saskaņā ar šīs regulas 24. panta 5. punktā minētajiem pienākumiem ir vai – saskaņā ar minētās regulas 34. pantu – var būt visa noderīgā informācija par iepriekšēju starptautiskās aizsardzības pieteikuma procesu (iepriekšējā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas datums un vieta, procesa stadija, pieņemtā lēmuma saturs un datums)³⁸.

112. Šajā gadījumā savstarpējās atzišanas principa piemērošana ļautu kopējai Eiropas patvēruma sistēmai darboties racionālāk, efektīvāk un saskaņotāk, ciktāl, vienreiz konstatējot dalībvalsts atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, tas tā paliktu vienmēr, kas nodrošinātu procedūras ātrumu, novērstu pretrunīgu lēmumu pieņemšanu un ierobežotu pieteikuma iesniedzēja pakārtotas darbības dalībvalsts atbildības pārejas dēļ.

113. Šāds risinājums faktiski tikai ņem vērā Komisijas ierosinājumus Dublīnas sistēmas reformai³⁹. Regulas priekšlikumā par Dublīnas III regulas grozījumiem tā būtībā ierosina paredzēt noteikumu – ja reiz dalībvalsts ir izskatījusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā atbildīgā dalībvalsts, tad tā saglabā atbildību arī par turpmāku attiecīgās personas iesniegtu pieteikumu izskatīšanu neatkarīgi no tā, vai šī persona ir vai nav devusies prom vai izraidīta no dalībvalstu teritorijām⁴⁰. Tad tikai viena dalībvalsts kļūtu un turpinātu būt atbildīga par pieteikuma izskatīšanu, un atbildības kritēriji tiktu piemēroti tikai vienu reizi. Turklāt Komisija ierosina paredzēt noteikumu, ka termiņu izbeigšanās sekas vairs nebūtu pamats atbildības pārejai.

114. Ja šie priekšlikumi tiktu pieņemti, *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu zaudētu nozīmi.

115. Ņemot vērā šo apsvērumu kopumu un īpašos pamatlietas apstākļus, uzskatu, ka ir jāatmet Dublīnas III regulas 23. panta 3. punkta piemērošana un no tā izrietošā atbildības pāreja par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kuru X ir iesniedzis Itālijā, jo tādējādi atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūra pretēji šīs regulas mērķiem kļūst neracionāla, neobjektīva, netaisnīga un netiek nodrošināta ātra pieteikumu izskatīšana, un tas nesader ar dalībvalstu lojālas sadarbības un solidaritātes principiem, kuri ir kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pamatā.

38 Tie ir ierobežoti gadījumi, kad dalībvalsts var atteikties sniegt šo informāciju, un tie ir izsmelši uzskaitīti Dublīnas III regulas 34. panta 3. punktā (attiecīgās personas vai citu personu būtisku interešu vai brīvību un pamattiesību aizsardzībai).

39 Skat. šo secinājumu 7. zemsvītras piezīmi.

40 Skat. regulas priekšlikuma preambulas 25. apsvērumu, kā arī 3. panta 5. punktu un 20. pantu.

B. Par Nīderlandes iestāžu atpakaļnosūtīšanas pieprasījuma tiesiskumu, kas iesniegts Itālijai, pamatojoties uz Dublinas III regulas 24. pantu (pirmais un sestais prejudiciālais jautājums)

116. Pēc tam iesniedzējtiesa jautā par atpakaļnosūtīšanas pieprasījuma tiesiskumu, kuru Nīderlandes iestādes ir nosūtījušas atbilstošajām Itālijas iestādēm, pamatojoties uz Dublinas III regulas 24. pantu (pieprasījuma iesniegšana, ja pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī nav iesniegts jauns pieteikums).

117. Šoreiz uz X situāciju attiecas Dublinas III regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunkts. Šī norma attiecas uz personu, kas, pirmkārt, ir iesniegusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kurš tiek izskatīts, un, otrkārt, vai nu ir iesniegusi pieteikumu citā dalībvalstī, vai arī bez uzturēšanās atļaujas atrodas citas dalībvalsts teritorijā.

118. Dublinas III regulas 24. panta darbības joma attiecas uz tādu personu kā X, kura pēc tam, kad dalībvalstī, proti, šajā gadījumā – Itālijā, ir iesniegusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, nelikumīgi atgriežas citas dalībvalsts teritorijā, proti, Nīderlandē, tur neiesniedzot jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

119. Dalībvalstu ziņā ir uzsākt atpakaļuzņemšanas procedūru saskaņā ar šīs regulas 24. panta 1. punktu, uz ko norāda Savienības likumdevēja formulējums “var prasīt”, kas izmantots normā, kuras mērķis ir organizēt atbildības pāreju par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu.

120. Saņemtais iesniedzējtiesas jautājums tātad ir balstīts uz gadījumu, kad Tiesai vajadzētu noraidīt atbildības pāreju, kas izriet no Dublinas III regulas 23. panta 3. punkta piemērošanas.

121. Konkrētāk, iesniedzējtiesa šeit lūdz Tiesu precizēt šīs regulas 24. panta 1. punkta piemērošanas noteiktumus.

122. Tātad iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai šai normai pretrunā nav atpakaļnosūtīšanas pieprasījuma iesniegšana, kad pieprasījumu iesniedzošā dalībvalsts ir bijusi atbildīga par attiecīgās personas iepriekš iesniegtiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, un turklāt šajā dalībvalstī izskatīšanas stadijā ir pārsūdzības process par lēmumu, ar kuru viens no šiem pieteikumiem ir noraidīts, un, visbeidzot, šī dalībvalsts ir izdevusi Eiropas apcietināšanas orderi attiecīgās personas kriminālvajāšanai, prasot pieprasījumu saņēmumšajai dalībvalstij atdot šo personu.

123. Atsevišķi katrs no šiem apstākļiem pats par sevi nav pretrunā atpakaļnosūtīšanas pieprasījuma iesniegšanai. Izvērtēsim tos pēc kārtas.

1. Pieprasījumu iesniegusi dalībvalsts bija atbildīga par attiecīgās personas iepriekš iesniegta starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu

124. No Tiesas judikatūras izriet, ka atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana, ja pieprasījumu iesniegusi dalībvalsts ir bijusi atbildīga par attiecīgās personas iepriekš iesniegta starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, nav pretrunā Dublinas III regulas 24. panta 1. punktam.

125. Proti, nesēnā spriedumā, kas pasludināts pēc tam, kad noslēdzies rakstveida process šajā lietā, kurā tiek sniegti secinājumi, Tiesa nosprieda, ka personai, kura “pirmās uzturēšanās laikā [pieprasījumu iesniedzējas dalībvalsts] teritorijā jau bija iesniegusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, *kas ticis noraidīts* Dublinas III regulas 26. panta 1. punktā paredzētajos apstākļos”, var piemērot Dublinas III regulas 24. pantā paredzēto procedūru⁴¹. Tiesas ieskatā, tā kā šis pieteikums dalībvalstī vairs netiek izskatīts, šo personu nevar pielīdzināt personai, kura ir iesniegusi jaunu starptautiskās aizsardzības

41 Skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35, 48. punkts, mans izcēlums).

pieteikumu⁴². Ir jākonstatē, ka šāda regulas 24. panta 1. punkta interpretācija attiecas uz tādu situāciju kā konkrētajā lietā, kad pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī ir saņemts un izskatīts iepriekšējais attiecīgās personas iesniegtais starptautiskās aizsardzības pieteikums, kuru šī dalībvalsts ir noraidījusi.

2. Pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī noris pārsūdzības process

126. Tiesa ir arī nospriedusi, ka pārsūdzības process izskatīšanas stadijā kādā no pieprasījumu iesniegušās dalībvalsts tiesām par lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas ir bijis iesniegts pirmajā uzturēšanās reizē šīs dalībvalsts teritorijā, neizslēdz Dublīnas III regulas 24. panta piemērošanu, “jo, tā kā šī pārsūdzības pieteikuma iesniegšanai nav noteikta apturoša iedarbība, ir jāuzskata, ka šis lēmums rada tiesiskās sekas, kādas izriet no šīs regulas, un tātad izraisa pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas uzsāktās administratīvās procedūras izbeigšanu”⁴³.

127. Minētās regulas 24. panta šāda interpretācija tātad *a fortiori* ir piemērojama tādā situācijā kā pamatlietā, jo pārsūdzības procesam par 2014. gada 11. jūnija lēmumu, ar kuru pieteikums ir noraidīts, nav apturošas iedarbības.

3. Pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts ir izdevusi Eiropas apcietināšanas orderi

128. Tagad ir jāizvērtē, vai atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana, ja pieprasījumu iesniegusi dalībvalsts ir izdevusi Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju, prasot pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij šo personu atdot atpakaļ, ir pretrunā Dublīnas III regulas 24. panta 1. punktam.

129. Tiesa par šo jautājumu nav lēmusi, un nevienā Dublīnas III regulas normā tāds gadījums nav paredzēts.

130. *A priori* nešķiet, ka dalībvalsts izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju radītu šķēršļus šai dalībvalstij iesniegt pieprasījumu par šī pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu.

131. Starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas administratīvais process un kriminālprocess pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju ir divas atsevišķas procedūras, un pirmšķietami nav saskatāmi šķēršļi tam, lai Eiropas apcietināšanas orderi izsniegtu dalībvalsts, kura ir izmantojusi savas suverēnās kriminālvajāšanas tiesības pret savā teritorijā veikta pārkāpuma izdarītāju, varētu vērsties pie tās dalībvalsts, kuru uzskata par atbildīgu par attiecīgās personas starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu.

132. Tomēr ir veltīgi uzskatīt, ka Eiropas apcietināšanas ordera izdošana netraucēs procedūru par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu citā dalībvalstī.

133. Proti, Dublīnas III regula 24. pantā paredzētā atpakaļuzņemšanas procedūra ir jāveic, ievērojot stingrus termiņus, kurus, manuprāt, ir grūti savienot ar kriminālvajāšanas procesa raksturu (Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanai) vai ar brīvības atņemšanas soda ilgumu (Eiropas apcietināšanas orderis soda izciešanai).

42 Skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35, 49. punkts).

43 Skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35, 50. punkts).

134. Pirmkārt, saskaņā ar šīs regulas 24. panta 2. punktu pieprasījumu uzņemt atpakaļ minētās regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto personu iesniedz pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā divos mēnešos pēc *Eurodac* pozitīvā rezultāta saņemšanas vai trīs mēnešos, ja atpakaļuzņemšanas pieprasījuma pamatā ir citi pierādījumi. Šie termiņi ir imperatīvi.

135. Otrkārt, ja šis pieprasījums tiek akceptēts, tad saskaņā ar Dublīnas III regulas 29. panta 1. un 2. punktu attiecīgās personas pārsūtīšanai ir jānotiek pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā sešos mēnešos pēc pieprasījuma akcepta⁴⁴, ko var pagarināt ilgākais līdz vienam gadam attiecīgās personas ieslodzījuma dēļ. Ja pārsūtīšana nenotiek viena gada termiņā, tad atbildīgā dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma uzņemt atpakaļ attiecīgo personu.

136. Tādēļ, kad dalībvalsts izsniedz Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju, tad pēc attiecīgās personas nodošanas šai dalībvalstij tā var prasīt šīs personas atpakaļuzņemšanu dalībvalstī, kura, tās ieskatā, ir atbildīga par pieteikuma izskatīšanu, ar nosacījumu, ka pieprasījums tiek iesniegts Dublīnas III regulas 24. panta 2. punktā noteiktajos termiņos, un, ja pieprasījumu saņēmusi dalībvalsts to ir akceptējusi, tad personas pārsūtīšana notiek šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā noteiktajos termiņos.

137. Gadījumā, kad Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts kriminālvajāšanai, ir diezgan grūti iedomāties, kādās situācijās būtu iespējams šos nosacījumus ievērot, izņemot situācijas kā konkrētajā lietā, kad procesā tiek pieņemts lēmums par lietas izbeigšanu, atstājot bez virzības.

138. Turpretī, ja Eiropas apcietināšanas orderis tiek izsniegts ar brīvības atņemšanu saistīta soda izciešanai, tad ir diezgan acīmredzami, ka atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai būtu jēga tikai tad, ja paredzētais sods ir īslaicīgs.

139. Ņemot vērā šos elementus, es tāpat uzskatu, ka Eiropas apcietināšanas ordeņa izsniegšana pati par sevi nav šķērslis atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai, ja tiek ievēroti Dublīnas III regulas 24. panta 2. punktā un 29. panta 1. un 2. punktā paredzētie termiņi.

140. Manuprāt, šāds novērtējums der arī tādā situācijā kā pamatlietā, kad dalībvalsts, kura izpilda Eiropas apcietināšanas orderi, kas ir izsniegts, pirms attiecīgā persona tiek nodota ordera izdevējai dalībvalstij, ir arī dalībvalsts, kas no šīs valsts ir saņēmusi attiecīgās personas atpakaļuzņemšanas pieprasījumu.

141. Tādēļ, manuprāt, no šāda vērtējuma izriet, ka katrs no iesniedzējtiesas norādītajiem apstākļiem pats par sevi atsevišķi nav šķērslis atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai.

142. Turpretī šo apstākļu kopums, manuprāt, rada būtisku šķērslī atpakaļuzņemšanas procedūrai.

143. Proti, tādu pašu iemeslu dēļ, kādi ir norādīti šo secinājumu 71.–98. punktā, kad, pirmkārt, pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts kompetentās iestādes ir bijušas atbildīgas par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kuru pieteikuma iesniedzējs bija iesniedzis, pirmo reizi uzturoties šajā valstī, otrkārt, norisinās pieņemtā lēmuma, ar kuru viens no šiem pieteikumiem ir noraidīts, pārsūdzības process un, treškārt, dalībvalsts iestādes ir izsniegušas Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju, prasot atpakaļuzņemšanas pieprasījumu saņēmušai dalībvalstij, kurā persona atrodas, uzsākt šīs personas nodošanu, manuprāt, pamatojoties uz Dublīnas III regulas 24. panta 1. punktu uzsākta atpakaļuzņemšanas procedūra padara atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru pretēji regulas mērķiem par nesaprātīgu, neobjektīvu, prettiesisku un tādu, kas nenodrošina ātru pieteikumu izskatīšanu, un nav savietojuma ar dalībvalstu lojālas sadarbības un solidaritātes principiem, kuri ir kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pamatā.

⁴⁴ Vai arī pēc galīgā lēmuma pārsūdzības vai pārskatīšanas procesa, ja ir noteikta apturošā iedarbība saskaņā ar šīs regulas 27. panta 3. punktu.

C. Par atbildīgās dalībvalsts pienākumu tvērumu saskaņā ar Dublinas III regulas 18. panta 2. punktu (otrais un trešais prejudiciālais jautājums)

144. Otrajā un trešajā prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa lūdz Tiesu precizēt pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākumus saistībā ar tās atbildībā esoša starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, ja šī dalībvalsts iesniedz pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanas pieprasījumu Dublinas III regulas 24. panta nozīmē.

145. Konkrētāk, iesniedzējtiesa Tiesai jautā, vai atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanas gadījumā pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākums ir saskaņā ar Dublinas III regulas 18. panta 2. punktu apturēt minētā pieteikuma izskatīšanu un to pabeigt, atsaucot vai grozot lēmumu, ar kuru valsts kompetentā iestāde ir noraidījusi šo pieteikumu, beidzoties šīs regulas 24. pantā paredzētajiem termiņiem.

146. Tādā gadījumā iesniedzējtiesa Tiesai jautā, vai šāda pienākuma neizpilde var traucēt pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu dalībvalstī, kas saņem pieprasījumu.

147. Zināms, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru par Dublinas III regulas 24. panta 1. punkta interpretāciju dalībvalsts var uzsākt patvēruma pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanas procedūru pat tādā gadījumā, kad tiesā ir uzsākts pārsūdzības process par tās atbildībā esoša starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu⁴⁵.

148. Iesniedzējtiesai tāpat ir šaubas par pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākumiem, kad notiek šī pieteikuma izskatīšana.

149. Šī jautājuma izvērtējums rada pirmo sarežģījumu attiecībā uz termiņu, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa. Bez skaidrojuma lēmumā par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemu, ka runa ir par Dublinas III regulas 24. panta 2. punkta pirmajā daļā minēto divu mēnešu termiņu⁴⁶, kad Nīderlandes Karaliste konkrētajā gadījumā ir iesniegusi savu atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, pamatojoties uz pozitīvu atbildi no *Eurodac* sistēmas.

150. Taču, manuprāt, šis termiņš neattiecas uz šo gadījumu. Proti, iesniedzējtiesa jautā par pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākumiem “*nekavējoties pēc* atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanas”⁴⁷. Taču Dublinas III regulas 24. panta 2. punkta pirmajā daļā ir minēts galīgais termiņš šī pieprasījuma iesniegšanai.

151. Šī jautājuma izvērtējums rada vēl vienu sarežģījumu. Proti, pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākumus saistībā ar tās atbildībā esoša starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu nevar izvērtēt, ņemot vērā Dublinas III regulas 18. panta 2. punktā paredzētos īpašos noteikumus, bet gan vispārīgos noteikumus Direktīvā 2013/32.

152. Proti, Dublinas III regulā nav paredzētas īpašas normas gadījumiem, kad dalībvalsts, kura atbild par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, vienlaikus iesniedz šī pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanas pieprasījumu, pamatojoties uz regulas 24. panta 1. punktu.

45 Skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35, 50. punkts).

46 Atbilstoši šīs normas noteikumiem pieprasījumu uzņemt atpakaļ šīs regulas 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto personu, kuras starptautiskās aizsardzības pieteikums nav noraidīts ar galīgu lēmumu, iesniedz pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā divos mēnešos pēc *Eurodac* pozitīvā iznākuma saņemšanas.

47 Skat. otro prejudiciālo jautājumu (mans izcēlums).

153. Dublīnas III regulas 18. pants nav piemērojams tā ierobežotā tvēruma dēļ. Lai gan šīs normas mērķis atbilstoši tās nosaukumam ir noteikt “atbildīgās dalībvalsts pienākum[us]”, tajā noteiktie pienākumi ietilpst īpašā uzņemšanas un atpakaļuzņemšanas procedūras ietvarā, kā tas tieši izriet no šīs normas 1. punkta. Taču Nīderlandes iestāžu pienākumi otrā pieteikuma izskatīšanā neattiecas uz uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas procedūrām.

154. Lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, ierosinu Tiesai izvērtēt uzdoto jautājumu Direktīvā 2013/32 paredzēto principu un pamatgarantiju kontekstā.

155. Pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākumi tās atbildībā esoša starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanā, manuprāt, ir acīmredzami attiecināmi⁴⁸.

156. Pirmkārt, pieteikuma izskatīšanai ir jābūt pienācīgai un pilnīgai, un tā ir jāpabeidz pēc iespējas ātrāk, ievērojot tiesības uz labu pārvaldību, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas⁴⁹ 41. pantā, un piemērojot Direktīvas 2013/32 31. pantu⁵⁰.

157. Otrkārt, pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij ir jānodrošina tiesības uz efektīvu vēršanos tiesā pārsūdzības procesā atbilstoši Hartas 47. pantā noteiktajam un piemērojot Direktīvas 2013/32 46. pantu, kas nozīmē to, ka tiesa vismaz pārsūdzības procesā pirmajā instancē veic pilnīgu un *ex nunc* faktu un juridisko apstākļu pārbaudi, tai skaitā attiecīgajā gadījumā – par patvēruma nepieciešamību⁵¹.

158. Starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūrai ir jānotiek atbilstoši.

159. Atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana nav norādīta kā pamats izskatīšanas procedūras apturēšanai⁵². Tam ir jēga, jo runa ir par divām atsevišķām procedūrām – vienu, kas pamatota ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kurš iesniegts iepriekš pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī, un otru – kas pamatota ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kurš pēc tam ir iesniegts pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī.

160. Atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana arī nav arguments, lai pamatotu atsevišķa individuālā lēmuma, par kuru notiek konkrētais pārsūdzības process, grozīšanu vai atcelšanu. Šis lēmums par starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu, protams, nerada tiesības attiecīgajai personai, jo runa ir par lēmumu, ar kuru noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, tomēr tam ir sekas – kā to ir atzinusi Tiesa 2018. gada 25. janvāra spriedumā *Hasan*⁵³, un tikai tiesnesis pēc savas ierosmes un tikai pamatojoties uz iemesliem, kas ir saistīti ar apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, var atcelt vai grozīt šo lēmumu.

161. Atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana vienlaicīgi ar notiekošu pārsūdzības procesu pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī rada grūtības, kuras turklāt jau ir norādītas.

162. Atpakaļuzņemšanas procedūras norise būtībā nav tāda pati kā tiesvedības procesa norise. Ja pirmajai ir noteikti stingri un ārkārtīgi īsi termiņi, tad otrajai ir saistošs tikai saprātīgs termiņš.

48 Konkrētajā lietā Nīderlandes Karaliste ir un turpinās būt, neskatoties uz uzsāktu atpakaļuzņemšanas procedūru, dalībvalsts, kura atbild par otrā pieteikuma izskatīšanu, kas ir pieteikums, ar kuru saistītais pārsūdzības process vēl norisinājās *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa), kad trešais pieteikums tika iesniegts Itālijā.

49 Turpmāk tekstā – “Harta”.

50 Atbilstoši šai normai dalībvalstīm atbilstīgi un pilnīgi ir jāizskata patvēruma pieteikumi un jānodrošina, lai procedūra tiktu pabeigta pēc iespējas ātrāk. Principā, sešu mēnešu termiņā no pieteikuma iesniegšanas. Ja uz pieteikumu attiecas Dublīnas III regulā izklāstītā procedūra, šis termiņš sākas no brīža, kad par tā izvērtēšanu atbildīgā dalībvalsts ir noteikta saskaņā ar minēto regulu, pieteikuma iesniedzējs atrodas minētās dalībvalsts teritorijā un kompetentā iestāde par viņu ir uzņēmusies atbildību. Jebkurā gadījumā dalībvalstis pabeidz izskatīšanas procedūru ilgākais divdesmit vienā mēnesī no pieteikuma iesniegšanas.

51 Skat. šīs direktīvas 46. panta 3. punktu.

52 Šajā nozīmē skat. minētās direktīvas 31. pantā norādītos gadījumus.

53 C-360/16, EU:C:2018:35 (50. punkts).

163. Tātad tiesvedība var būt ilgstoša – tiesvedības Tiesā to parāda, un, tām beidzoties, apstrīdētais lēmums var tikt atcelts vai grozīts.

164. Tas rada risku, ka tiesa, kurā lieta ir sākotnēji iesniegta pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī, groza lēmumu par sākotnējā starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu, un tādējādi vairs nav ne saprātīgi, ne būtiski pieprasīt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu citā dalībvalstī.

165. Tas arī rada Eiropas *lis pendens* situācijas risku, ja starptautiskās aizsardzības pieteikumi, kas iesniegti pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī un pieprasījuma saņēmēja dalībvalstī, ir vienādi. Domāju, ka šādā gadījumā neviena pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts tiesa nevarētu konkurēt kompetences ziņā.

166. Tomēr runa ir par grūtībām, par kurām netiek runāts nevienā kopējās Eiropas patvēruma sistēmas dokumentā. Ņemot vērā uzdotā jautājuma tvērumu un ierobežojumus, kas izriet no pušu sacīkstes principa, neizklāstīšu šeit iespējamus risinājumus.

167. Tomēr vēlos precizēt, ka, tā kā nav iespējams novilcināt uzņemšanas pieprasījuma iesniegšanu līdz brīdim, kad pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts ir uzzinājusi, ka cita dalībvalsts varētu būt atbildīga, ņemot vērā Dublīnas III regulas 24. panta 2. punktā noteiktos imperatīvos termiņus, pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij ir jāpārlicinās, ka tiesa, kurā jautājums ir iesniegts, lems pēc iespējas ātrāk pēc tam, kad starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanas pieprasījums ir iesniegts, piemērojot Direktīvas 2013/32 46. panta 10. punktu.

168. Jautājumā par pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts attieksmi šai valstij ir jāzina par pārsūdzības procesu, kas noris pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī. Taču, kā redzēsīm, saskaņā ar Dublīnas III regulas 24. panta 5. punktu pēdējās pienākums nav atpakaļnosūtīšanas pieprasījumā norādīt uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūras gaitu.

169. Tātad šajā vērtējuma stadijā ierosinu Tiesai nospriest, ka Direktīvas 2013/32 31. un 46. pants, kā arī Hartas 41. un 47. pants kopsakarā ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja atpakaļuzņemšanas pieprasījumus ir iesniegts pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī saskaņā ar Dublīnas III regulas 24. panta 1. punktu, pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākums ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūru, par kuru tā atbild, pēc iespējas ātrāk pabeigt.

D. Par pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts informācijas sniegšanas pienākuma tvērumu saskaņā ar Dublīnas III regulas 24. panta 5. punktu (ceturtais un piektais prejudiciālais jautājums)

170. Iesniedzējtiesa ar ceturto un piekto prejudiciālo jautājumu vēlas noskaidrot pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākuma sniegt informāciju, ja tā ir iesniegusi atpakaļuzņemšanas pieprasījumu saskaņā ar Dublīnas III regulas 24. pantu, tvērumu.

171. Konkrētāk, iesniedzējtiesa jautā, vai saskaņā ar šīs regulas 24. panta 5. punktu pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij ir pienākums pieprasījuma saņēmēju dalībvalsti informēt par notiekošu pārsūdzības procesu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanas ietvaros, par kuru tā ir bijusi atbildīga. Būtībā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Nīderlandes iestādes ir izpildījušas savu pienākumu, neinformējot Itālijas iestādes, ka par lēmumu par otrā pieteikuma noraidīšanu *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa) noris pārsūdzības process.

172. Šajā gadījumā iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai šāda pienākuma neizpilde var traucēt pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu dalībvalstī, kas saņem pieprasījumu.

173. Dublīnas III regulā ir atrodamas divas normas par informāciju, ar kādu dalībvalstīm ir jādalās (atpakaļ)uzņemšanas procedūras ietvaros, proti, šīs regulas 24. panta 5. punkts, kā arī 34. pants.

174. Šīs regulas 34. panta piemērošana ir jāizslēdz nekavējoties, ņemot vērā, ka Itālijas Republika nav iesniegusi informācijas pieprasījumu.

175. Šis pants ir iekļauts Dublīnas III regulas VII nodaļā par “administratīvo sadarbīb[u]”, tā nosaukums ir “Informācijas apmaiņa”, un tā piemērošana sākas, kā tas skaidri izriet no 1. un 6. punkta, tikai pēc dalībvalsts pieprasījuma. Tādējādi, lai arī cik šīs regulas 34. panta 2. punkta g) apakšpunkts attiektos uz tādu informāciju kā pamatlīdētā par notiekošu procesu saistībā ar iepriekšēja patvēruma pieteikuma izskatīšanu⁵⁴, tomēr pamatlīdētā Itālijas Republika Nīderlandes iestādēm šādu informāciju nav prasījusi.

176. Tātad ir jāizvērtē pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts pienākumi atbilstoši Dublīnas III regulas 24. panta 5. punktam, kura piemērošanas kārtība ir paredzēta Īstenošanas regulas 2. pantā.

177. Saskaņā ar šiem noteikumiem personas atpakaļuzņemšanas, kura ir minēta 18. panta 1. punkta b) apakšpunktā, pieprasījums ir jāiesniedz, izmantojot standarta veidlapu Īstenošanas regulas III pielikumā. Šajā veidlapā ir jānorāda pieprasījuma raksturs, pamatojums, kā arī tiesiskais pamats.

178. Turklāt tai ir jāpievieno attiecīgajā gadījumā visu pierādījumu un netiešo pierādījumu kopijas, kas ļauj uzskatīt, ka pieprasījumu saņēmusī dalībvalsts ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kuram attiecīgos gadījumos pievienoti attiecīgās personas paskaidrojumi un/vai pozitīvs *Eurodac* rezultāts. Dublīnas III regulas 22. panta 3. punktā ir aprakstīti pierādījumi un netiešie pierādījumi, un to saraksts ir ietverts Īstenošanas regulas II pielikumā.

179. Saskaņā ar Dublīnas III regulas 24. panta 5. punkta tekstu šo datu kopumam ir jāļauj “pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts iestādēm pārbaudīt, vai pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts ir atbildīga, pamatojoties uz šajā regulā paredzētajiem kritērijiem”.

180. Taču pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī notiekoša pārsūdzības procedūra par lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, pati par sevi nav kritērijs, kuru pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts var izmantot savas atbildības novērtēšanai. Būtībā atbilstoši Tiesas nospriestajam tāds apstāklis nav šķērslis atpakaļuzņemšanas procedūrai⁵⁵.

181. Tagad izvērtēšu Īstenošanas regulas III pielikumā iekļautās standarta veidlapas saturu, saskaņā ar kuru pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts iesniedz savu atpakaļuzņemšanas pieprasījumu.

182. Konstatēju, ka papildus informācijai par pieprasījuma tiesisko pamatu un patvēruma pieteikuma iesniedzēja identitāti pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij saskaņā ar šīs veidlapas 12. punktu ir pienākums pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij sniegt informāciju par “iepriekšējām procedūrām”. 12. punkts ir izklāstīts šādi:

“Vai pieteikuma iesniedzējs(-a) iepriekš ir iesniedzis(-gusi) starptautiskās aizsardzības pieteikumu vai pieteikumu bēgļa statusa atzīšanai dzīves vietas valstī vai citā valstī?”

– Jā/Nē

⁵⁴ Saskaņā ar Dublīnas III regulas 34. panta 1. punktu un 2. punkta g) apakšpunktu dalībvalsts paziņo jebkurai dalībvalstij, “kas to pieprasa”, pieteikuma iesniedzēja personas datus, kā arī visu informāciju par “datumu, kad ir iesniegts jebkurš iepriekšējais starptautiskās aizsardzības pieteikums, pašreizējā pieteikuma iesniegšanas datumu, izskatīšanas procedūras posmu un pieņemtajiem lēmumiem, ja tādi ir”. Tātad vajadzētu pārliecināties, lai norādē uz “izskatīšanas procedūras posmu” būtu minēts iepriekšējais starptautiskās aizsardzības pieteikums.

⁵⁵ Skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *Hasan* (C-360/16, EU:C:2018:35, 50. punkts).

Kad un kur?

Vai saistībā ar pieteikumu tika pieņemts lēmums?

– Nē/Nav zināms/Jā, pieteikums noraidīts

Kad tika pieņemts lēmums?”

183. Ja gramatiski tulko šīs veidlapas 12. punktu, pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts pienākums ir tikai precizēt, vai pieteikuma iesniedzējs jau ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu šīs vai citas dalībvalsts iestādēm un vai par to ir pieņemts lēmumus, atzīmējot “Nē”, “Nav zināms”⁵⁶ vai arī “Jā, pieteikums noraidīts”, attiecīgajā gadījumā norādot, kad pieteikums ir noraidīts.

184. Pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij tādā nav pienākuma detalizēti norādīt procesa stadiju, īpaši tiesvedības gaitā. Līdz ar to šķiet, ka Nīderlandes iestādēm nebija pienākums precizēt informāciju par 2014. gada 11. jūnija lēmuma, ar kuru noraidīts pieteikums, notiekošo pārsūdzības procesu.

185. Turklāt šāda norāde nav ietverta arī tiešo un netiešo pierādījumu sarakstā, kurus dalībvalstij ir pienākums sniegt. Proti, arī šajā reizē tiešajiem un netiešajiem pierādījumiem ir jāparāda pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts atbildība atbilstoši Dublinas III regulā noteiktajiem kritērijiem. Taču redzējām, ka kritēriji neskar tādu apstākli kā pamatlieta.

186. Pilnībai precizēšu, ka Īstenošanas regulas II pielikuma A sarakstā izsmēloši uzskaitītie pierādījumi⁵⁷ ir formāli un tiem ir jāpierāda, piemēram, ka pieteikuma iesniedzēja ģimenes loceklis, nepilngadīgais bez pavadības, uzturas legāli dalībvalstī, kurā saņemts atpakaļuzņemšanas pieprasījums (Dublinas III regulas 8. panta kontekstā – uzturēšanās atļaujas kopija), vai arī ka pieteikuma iesniedzējs patiesībā ir nelikumīgi ieradies dalībvalstī, kurā ir saņemts pieprasījums, caur ārējo robežu (šīs regulas 13. panta 1. punkta kontekstā – viltots iebraukšanas zīmogs pasē).

187. Netiešiem pierādījumiem, kuri netiek izsmēloši uzskaitīti Īstenošanas regulas II pielikuma B sarakstā, tādiem kā pieteikuma iesniedzēja pārbaudāmi paziņojumi, starptautiskas organizācijas ziņojumi vai arī transporta biļetes vai viesnīcu rēķini, ir jāļauj novērtēt dalībvalsts atbildība saskaņā ar Dublinas III regulā noteiktiem kritērijiem.

188. Tādēļ nedomāju, ka Nīderlandes iestādes nebūtu izpildījušas savus pienākumus saskaņā ar Dublinas III regulas 24. panta 5. punkta noteikumiem, nenorādot savā pieprasījumā, ka attiecībā uz 2014. gada 11. jūnija lēmuma, ar kuru ir noraidīts otrais starptautiskās aizsardzības pieteikums, *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo strīdu nodaļa), norit pārsūdzības process.

189. Tomēr izvairīšanos norādīt šo informāciju var kritizēt lojālas sadarbības principa kontekstā, kas ir Dublinas III regulas pamatā, jo nekas neliedza Nīderlandes iestādēm to precizēt sadaļā “Cita noderīga informācija” Īstenošanas regulas III pielikuma standarta veidlapas apakšā.

190. Ņemot vērā šos apsvērumus, Dublinas III regulas 24. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts nepārkāpj savus pienākumus, ja neinformē pieprasījumu saņemošo dalībvalsti par to, ka lēmums, ar kuru ir noraidīts attiecīgās personas pieteikums, kas iesniegts pirmās uzturēšanās laikā šajā dalībvalstī, ir ticis tobrīd pārsūdzēts šīs dalībvalsts tiesā.

⁵⁶ Pieņemu, ka šī norāde attiecas uz situāciju, kad starptautiskās aizsardzības pieteikums ir iesniegts kādā citā dalībvalstī, nevis tajā, kura pieprasa atpakaļuzņemšanu, jo šai dalībvalstij varētu nebūt datu par procesa stadiju pirmajā dalībvalstī.

⁵⁷ Ievērojot Dublinas III regulas 22. panta 3. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, dalībvalstīm ir jāsniedz šīs regulas 44. pantā paredzētajai komisijai dažādu veidu administratīvu dokumentu paraugi saskaņā ar formālo pierādījumu sarakstā noteikto tipoloģiju.

E. Par Dublinas III regulas 17. panta 1. punktā paredzētās diskrecionārās klauzulas tvērumu (sestais prejudiciālais jautājums)

191. Iesniedzējtiesa sestajā prejudiciālajā jautājumā būtībā šaubās, vai Dublinas III regulas 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij, kura atbilstoši šīs regulas III nodaļas kritērijiem nav atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, ir jāizskata starptautiskās aizsardzības pieteikums, ja šajā valstī attiecībā pret pieteikuma iesniedzēju ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.

192. Citiem vārdiem sakot, iesniedzējtiesa prasa, vai tad, ja Itālijas Republika būtu kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti, Nīderlandes iestādēm būtu bijis pašām jāizskata konkrētais starptautiskās aizsardzības pieteikums saskaņā ar šo diskrecionāro klauzulu, jo Itālijas iestādes Nīderlandes iestādēm nodeva X, izpildot Nīderlandes iestāžu izsniegto Eiropas apcietināšanas orderi.

193. Visi lietas dalībnieki, kas iesniedza Tiesai savus apsvērumus, uzskata, ka Dublinas III regulas 17. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas izslēdz šādu pienākumu.

194. Arī es tā uzskatu, ņemot vērā šīs normas darbības jomu un tās absolūti viennozīmīgo tekstu.

195. Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Dublinas III regulas 3. panta 1. punktu pieteikums ir jāizskata vienai dalībvalstij, kas saskaņā ar šīs regulas III nodaļā izklāstītajiem kritērijiem ir noteikta par atbildīgo.

196. Tomēr Dublinas III regulas IV nodaļā ir minētas situācijas, kad dalībvalsti var uzskatīt par atbildīgu par patvēruma pieteikuma izskatīšanu, atkāpjoties no šiem kritērijiem. Šīs regulas 17. panta “Diskrecionārās klauzulas” 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka “katra dalībvalsts var nolemt izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, *ko tai iesniedzis* trešās valsts valstspiederīgais [...], pat ja saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem kritērijiem šāda izskatīšana nav attiecīgās dalībvalsts pienākums”⁵⁸.

197. Ir uzreiz jānorāda, ka šajā normā ietvertā klauzula attiecas uz dalībvalstīm, kurās starptautiskās aizsardzības pieteikumu ir “iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais”.

198. Tātad šīs normas darbības joma neskar tādu gadījumu kā pamatlietā, kad starptautiskās aizsardzības pieteikums ir iesniegts dalībvalstī, uz kuru neattiecas šī norma, proti, Itālijas Republikā.

199. Jebkurā gadījumā un tad, ja Dublinas III regulas 17. panta 1. punkta pirmās daļas darbības joma attiektos uz konkrēto situāciju, ir jāatgādina, ka šajā normā, kā to nepārprotami norāda tās nosaukums, tiek noteikta “diskrecionārā klauzula”.

200. Nosakot, ka “katra dalībvalsts *var* nolemt izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu”⁵⁹, šajā normā nepārprotami atspoguļojas Savienības likumdevēja nodoms dot dalībvalstij iespēju izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kurš tai nav jāizskata saskaņā ar Dublinas III regulā paredzētajiem dalībvalsts noteikšanas kritērijiem, un to nenoteikt kā pienākumu. No šīs normas teksta skaidri izriet, ka šo iespēju var turklāt izmantot neatkarīgi no jebkāda īpaša nosacījuma⁶⁰.

⁵⁸ Mans izcēlums.

⁵⁹ Mans izcēlums.

⁶⁰ Termini būtībā sakrīt ar suverenitātes klauzulu Padomes Regulas (EK) Nr. 343/2003 (2003. gada 18. februāris), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2003, L 50, 1. lpp.), 3. panta 2. punktā.

201. Ņemot vērā Dublinas III regulu sagatavojošos dokumentus, Tiesa ir norādījusi, ka šis noteikums ir ieviests, lai ļautu katrai dalībvalstij, ņemot vērā politiskos, humānos vai praktiskos apsvērumus, suverēni pieņemt izskatīt patvēruma pieteikumu, pat ja tā nav atbildīgā dalībvalsts saskaņā ar šīs regulas kritērijiem⁶¹.

202. 2017. gada 16. februāra spriedumā *C. K. u.c.*⁶² par smagi slima patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz dalībvalsti, kas atbild par tā pieteikuma izskatīšanu, Tiesa nosprieda, ka pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts, ja tai kļūst skaidrs, ka attiecīgā patvēruma meklētāja veselības stāvoklis īstermiņā neuzlabosies vai ka procedūras atlikšana uz ilgu laiku riskēs pasliktināt šīs personas veselību, “*var izvēlēties* pati izskatīt viņa pieteikumu, izmantojot “diskrecionāro klauzulu”, kas paredzēta Dublinas III regulas 17. panta 1. punktā”, tomēr nekādā gadījumā šī norma nav interpretējama tādējādi, ka šai dalībvalstij ir pienākums šādu normu piemērot⁶³.

203. Šādas interpretācijas mērķis ir saglabāt diskrecionārās klauzulas funkciju un nodrošināt pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij klauzulā paredzēto novērtēšanas brīvību. Tātad šī interpretācija ir jāpārnes uz situāciju, kad dalībvalsts, kurā ir iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums, izsniedz Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju⁶⁴.

204. Ņemot vērā minēto, ir jāsecina, ka Dublinas III regulas 17. panta 1. punkta pirmā daļa nav piemērojama tādai situācijai kā pamatlietā, kad starptautiskās aizsardzības pieteikums ir iesniegts dalībvalstī, uz kuru šī norma neattiecas.

VII. Secinājumi

205. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Amsterdamā, Nīderlande) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Ņemot vērā īpašos apstākļus pamatlietā, nav jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, 23. panta 3. punkts un no tā izrietošā atbildības pāreja par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kuru attiecīgā persona ir iesniegusi Itālijā, ciktāl ar to atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūra pretēji Regulas Nr. 604/2013 mērķiem kļūst neracionāla, neobjektīva, netaisnīga, nenodrošina pieteikumu ātru izskatīšanu un nav saderīga ar dalībvalstu lojālas sadarbības un solidaritātes principiem, kuri ir kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pamatā.
- 2) Ņemot vērā īpašos apstākļus pamatlietā, atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšana, pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 604/2013 24. panta 1. punktu, pretēji Regulas Nr. 604/2013 mērķiem padara atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru par neracionālu, neobjektīvu, netaisnīgu un nenodrošina pieteikumu ātru izskatīšanu, kā arī nav saderīga ar dalībvalstu lojālas sadarbības un

61 Skat. spriedumu, 2017. gada 16. februāris, *C. K. u.c.* (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 53. punkts), kā arī priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (COM(2001) 447, galīgā redakcija).

62 C-578/16 PPU, EU:C:2017:127.

63 Spriedums, 2017. gada 16. februāris, *C. K. u.c.* (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 88. punkts, mans izcēlums).

64 Tādējādi gadījumā, kad pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij ir jāizdod Eiropas apcietināšanas orderis attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju, kurā dalībvalstij, kura ir atbildīgā saskaņā ar Dublinas III regulas III nodaļas kritērijiem un kuras teritorijā atrodas pieteikuma iesniedzējs, tiek prasīts to nodot atpakaļ kriminālvajāšanai, pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts varētu izvēlēties pati izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, izmantojot šīs regulas 17. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzēto diskrecionāro klauzulu. Tas ļautu tostarp sagrupēt vienviet visas procedūras – gan kriminālprocedūras, gan administratīvās procedūras –, izvairoties no vēl vienas attiecīgās personas pārsūtīšanas, kas turklāt būtu novēlota. Tomēr, neskatoties uz dažādām šādas sagrupēšanas priekšrocībām, pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij nav pienākums izmantot šo diskrecionāro klauzulu.

solidaritātes principiem, kuri ir kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pamatā, ja pieprasījumu iesniedzējas dalībvalsts kompetentās iestādes, pirmkārt, ir atbildīgas par starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu, kurus pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis, pirmo reizi uzturoties šīs dalībvalsts teritorijā, otrkārt, norit pārsūdzības process par lēmumu, ar kuru viens no šiem pieteikumiem ir noraidīts, un, treškārt, ir izsniegušas Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju, saskaņā ar ko pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij, kuras teritorijā persona atrodas, šī persona ir jānodod pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij.

- 3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 31. un 46. panta normas, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. un 47. pants kopsakarā ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja saskaņā ar Regulas Nr. 604/2013 24. panta 1. punktu pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij tiek iesniegts atpakaļuzņemšanas pieprasījums, tad pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij ir pienākums iespējami īsākā termiņā pabeigt tās atbildībā esošo starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūru.
- 4) Regulas Nr. 604/2013 24. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kas prasa starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja atpakaļuzņemšanu, nepārkāpj savus pienākumus, neprecizējot pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij, ka tās tiesās notiek lēmuma, ar ko ir noraidīts pieteikums, kuru attiecīgā persona ir iesniegusi pirmajā uzturēšanās laikā šīs valsts teritorijā, pārsūdzības process.
- 5) Regulas Nr. 604/2013 17. panta 1. punkta pirmā daļa nav piemērojama tādai situācijai kā pamatlietā, kad starptautiskās aizsardzības pieteikums ir iesniegts dalībvalstī, uz kuru šī norma neattiecas.

VIII. Pielikums

Nīderlande → → → → →	→ → → → → Itālija
<p>23.3.11.⁶ Starptautiskās aizsardzības pieteikums (turpmāk tekstā – "SAP") Nr. 2¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> → Lēmums noraidīt 5.9.11. → → → → → Noraida oēcbūtības¹¹ → Pārsūdzība noraidīta 31.5.12.¹¹ → <i>Baad van State</i> (Valsts padome, turpmāk tekstā – "VP") spriedums (atstāj spēkā noraidījumu) 27.6.13.¹¹ <p>18.12.13.⁶ – SAP, ko X atsauc 10.1.14.¹¹</p> <p>4.6.14.⁶ – SAP Nr. 2¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> → Lēmums noraidīt 11.6.14.¹¹ → Pārsūdzība noraidīta 7.7.14.¹¹ → VP spriedums (atstāj spēkā noraidījumu) 7.8.15.¹¹ Noraida oēcbūtības¹¹ → <p>28.9.14.⁶ – X, turētis aizdomās par dzimumpārkāpumu, pamet Nīderlandi.¹¹</p> <p>3.10.14.⁶ – Nīderlande izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz X un piepras Itālijas iestādēm viņu nodot.¹¹</p> <p>No 2.2.15. līdz 24.2.15.⁶ – X apcietinājumā¹¹</p> <p>5.3.15.⁶ – Itālijai iesniegts atpakaļuzņemšanas pieprasījums¹¹</p> <p>25.3.15.⁶ – Nosūtīšanas lēmums pēc Itālijas netiešā akcepta¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> → 1.4.15.⁶ – X pārsūdz nosūtīšanas lēmumu + iūdz noteikt pagaidu pasākumus.¹¹ → 13.4.15.⁶ – Nīderlande informē Itāliju par to, ka nav iespējams nosūtīt noteiktajos termiņos, jo nav zināma X atrašanās vieta.¹¹ → 21.4.15.⁶ – Pagaidu noregulējuma tiesnesis apmierina pieteikumu un nolemj apturēt nosūtīšanu.¹¹ <p>19.5.15.⁶ – SAP Nr. 3 un pieteikums par pagaidu uzturēšanās atļauju¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> → 21.5.15.⁶ – Lēmums noraidīt – Dublīnas III ģregulas 18. pants (Patvēruma lēmums), pamatojot, ka daļibvalsts, kas atbild par pieteikuma izskatīšanu, ir Itālija.¹¹ → X pārsūdz.¹¹ <p>7.8.15.⁶ – VP atstāj spēkā pārsūdzības noraidījumu/SAP Nr. 2¹¹ Noraida sakarā ar kompetences trūkumu¹¹</p> <p>30.11.15.⁶ – X tiek informēts par lietas izbeigšanu, atstājot bez virzības.¹¹</p> <p>10.12.15.⁶ – Tiesas sēde / pārsūdzība par nosūtīšanas lēmumu un patvēruma pieteikumu → lietas izbeigšana¹¹</p> <p>24.3.16.⁶ – Iesniedzēja tiesa atjauno lietas izskatīšanu / 2016. gada 7. jūnija spriedums <i>Gezeleboah</i> (C-63/15, EU:C:2016:409)¹¹</p> <p>20.4.17.⁶ – Iegūms sniegt prejudiciālo nolēmumu¹¹</p> <p>1.2.18.⁶ – tiesas sēde Tiesā¹¹</p>	<p>28.9.14.⁶ – X ierodas Itālijā.¹¹</p> <p>23/10/14⁶ – SAP Nr. 3¹¹</p> <p>30.1.15.⁶ – Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšana un X nodošana Nīderlandē¹¹</p> <p>30.3.15.⁶ – Itālija pieņem atpakaļuzņemšanas pieprasījumu.¹¹</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p><i>Itālija neiesniedza atpakaļuzņemšanas pieprasījumu Dublīnas III ģregulas 23. panta 2. punktā noteiktajā termiņā.¹¹</i></p> </div>

i — Teksta 205. punktā pēc sākotnējās elektroniskās publikācijas ir veikts valodnieciskis labojums: 205. punkta 5) apakšpunktā "Regulas Nr. 604/2013 17. panta 1. punkts" vietā jābūt "Regulas Nr. 604/2013 17. panta 1. punkta pirmā daļa".